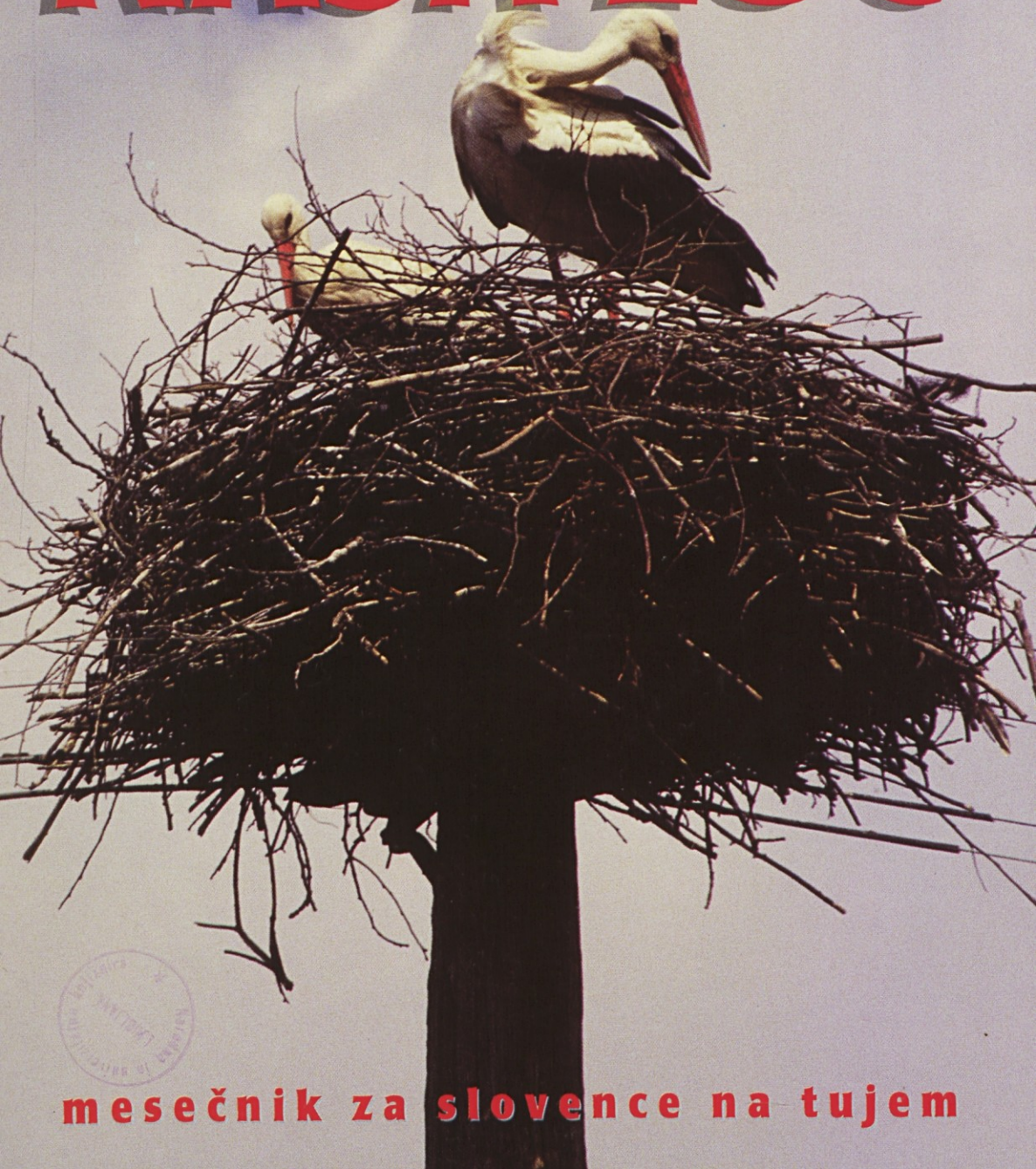
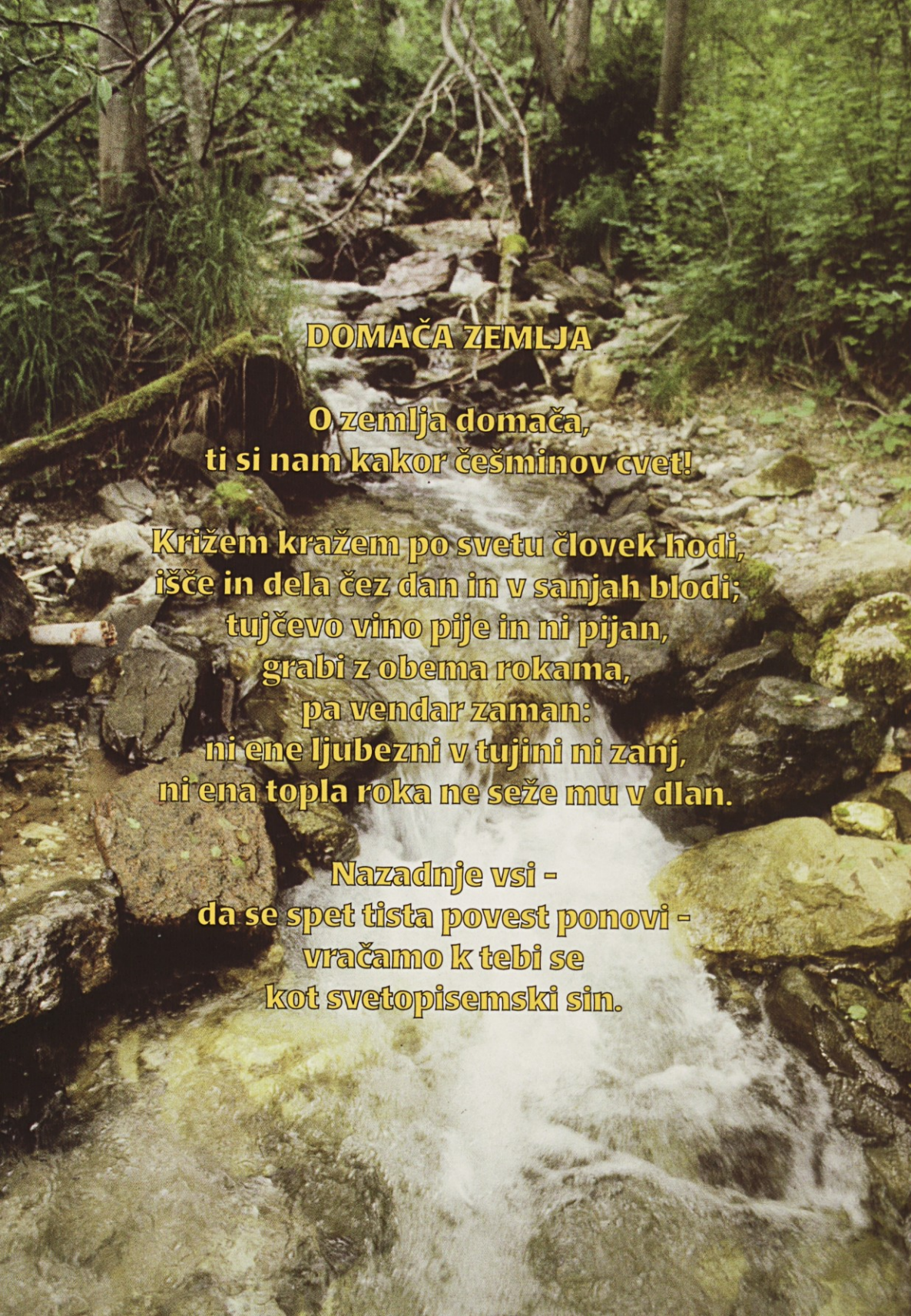

junij 1996, letnik 45, številka 6

NAŠA LUČ

mesečnik za slovence na tujem

DOMAČA ZEMLJA

O zemlja domača,
ti si nam kakor češminov cvet!

Križem kražem po svetu človek hodi,
išče in dela čez dan in v sanjah blodi;
tujčevo vino pije in ni pijan,
grabi z obema rokama,
pa vendar zaman:
ni ene ljubezni v tujini ni zanj,
ni ena topla roka ne seže mu v dlan.

Nazadnje vsi -
da se spet tista povest ponovi -
vračamo k tebi se
kot svetopisemski sin.

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih
duhovnikov, diakonov in pastoralnih
sodelavcev v Evropi za verska,
kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SLO-1000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, Oberhausen, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana

Uredništvo:

Naša Luč

Poljanska c. 2, 1000 Ljubljana

tel.: 061/133-20-75

faks: 061/126-23-02

Uprava:

Krekov trg 1/II, 1000 Ljubljana,

tel. 061/131-62-02

NAROČNINA

(v valuti zadevne dežele):

Slovenija	1.500 SIT
Avstrija	200 ATS
Anglija	11 GBP
Belgija	690 BEC
Francija	106 FRF
Italija	24.000 ITL
Nizozemska	35 NLG
Nemčija	30 DEM
Švica	27 CHF
Švedska	130 SEK
Avstralija	26 AUD
Kanada	23 CAD
ZDA	20 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50101 - 603 - 401025, DRUŽINA d.o.o., s prispisom za Našo luč, devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d.: 50100-620-133 900-27620-118911/5. Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23.2.1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek. PRINTED IN SLOVENIA

Oblikovanje: TRAJANUS

Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana.

Naslovnata fotografija: Prekmurje (F. Stele)

Druga stran ovitka: Višarske brzice (V. Žakelj)

Tretja stran ovitka: Janez Kobal

Četrta stran ovitka: Janez Kobal

V hiši našega Gospoda

Pred nami so poletni meseci in tudi Naša luč se skupaj z vami odpravlja na zaslužene počitnice. Prva polovica leta je minila in v času dopustov si bomo nabirali novih moč za delo, sprostile se bodo nove misli in porodile nove ideje za drugo polovico leta. Po Vaših odzivih sodeč lahko zatrdim, da ste v veliki večini našo novo vsebinsko in oblikovno spremembo sprejeli in da nam je uspelo vsaj deloma nagovoriti tudi naše mlajše bralce.

Naša luč povezuje Slovence po svetu in domovini v skupnost. Ta se oblikuje na več načinov:

- po duhovnih voditeljih;
- po svojih časih;
- s pomočjo članov, ki jih beremo v Naši luči;
- s stiki, ki jih domovina navezuje z vami in vi z njo.

Vsi smo med seboj povezani; čutiti je pripadnost in tudi odvisnost. Pokojni Vinko Žakelj je znal reči: "Bodimo gosti." Hotel je poudariti našo klenost in pokončnost. Samo tako bomo obstali in dostojno preživeli tek svojega življenja.

Pred kratkim sem spregovoril par besed z ljudmi, ki so živeli skupaj s pokojnim Vinkom Žakljem. Iz njihovih besed je vrela želja po nekom, ki bi lahko nadaljeval začeto delo. Zavedajo se, da v domovini slovenskih duhovnikov primanjkuje, toda tudi oni ga potrebujejo, da bodo lahko šli še za korak naprej.

Vse to mi je dalo misliti, kako je delo izseljenskega duhovnika pomembno. Je nekakšno središče vsega dogajanja:

- povezuje in združuje posameznike v skupnost;
- spodbuja k skupnim srečanjem;
- vliva upanje, da vse to ne bo nikoli zamrlo;
- krepi duha kulture, vere in omike.

Slovenski skupnosti v Belgiji in na Nizozemskem sta prisluhnili besedam svojega pastirja in sta postali "gosti". To so dokazali zdaj, ko so sredi poti ostali sami. Niso se prepustili žalosti in obupu. Stopili so skupaj, se organizirali in njihovo duhovno in družbeno življenje teče naprej. S tem so dokazali, da bodo nadaljevali delo, ki ga je skupaj z njimi začel pokojni g. Vinko. Lahko bi rekli, da je vse to dediščina zrelega življenja v slovenski skupnosti.

Želim Vam, da bi čimprej preživeli čas dopustov, se odpočili in si nabrali novih moč. Na svidenje v septembru.

Srečno in zbogom!

Pogovor z mladim Slovencem,
ki poskuša stopiti na pot popolne neodvisnosti od mamil

"V tem brezglavem in podivjanem ritmu življenja se marsikdo lahko prav na hitro izgubi in do mamil ni več daleč"

Že dolgo sem vedel, da živi na jugu Francije skupina mladih Slovencev, ki so se prišli tja zdraviti. Ker sem bil ravno v Toulousu in okoliči na obisku pri slovenskih družinah, sem skočil na kratek obisk še k njim. Pomladno sonce je toplo grelo skozi avtomobilska okna, ko sem se dvigal proti vasi GIMAT. Povpraševal sem ljudi, kako se pride do gradu RUBLE, in hitro so mi dejali: "A tam, kjer so drogiranci in ljudje z ajcem!" Takoj sem razumel, kam pes taci moli in sem nadaljeval pot do cilja, kot so mi jo opisali. Na dvorišču velikega gradu sem opazil veliko mladih, ki so mi dajali podobo bolnih in starejših ljudi. Vstopil sem v pisarno in vprašal, ali so tukaj tudi mladi iz Slovenije? Gospa, ki je odgovorna za sprejeme, mi je dejala: "Da, mnogo jih je, čez 80!" Poklicala je nekega fanta in takoj sva se spoznala, da sva Slovencu. Nato je poklical še druge in bilo nas je res zelo veliko. Med pogovorom sem jih vprašal, ali bi smel objaviti stvari, ki so mi jih pripovedovali, ko sem jim spraševal. Dovolili so mi. Tako lahko preberete pričevanje mladega človeka o tem, kaj je mamilo in kakšne posledice povzroča. Prislunimo njegovi besedi

Mamila postajajo čedalje večji problem

Sedemindvajsetletni fant je v organizaciji M.O.L.J.E osem mesecev in je eden izmed devetdesetih Slovencev tukaj. V svet trdih mamil je stopil pred približno šestimi leti, po prihodu iz vojske, ko mu je prijatelj ponudil heroin. Sprva ga je jemal le občasno za zabavo, brez zavesti, kaj mamilo je in kaj prinaša. Ščasoma pa se je takšen način krajšanja časa sprevrgel v vsakdanjo potrebo in odvisnost. S čedalje večjimi dnevnimi odmerki je začel izgubljati svoj jaz in stik z realnim svetom. Vedno težje življenje zunaj, boj s samim seboj, okoljem in odvisnostjo, so dejavniki, ki so ga privedli do tega, da je po petih letih uživanja mamil začel resno razmišljati o programih zdravljenja odvisnosti. V najtežjih trenutkih obupa in

strahu so kakor mnogim drugim tudi njemu priskočili na pomoč starši, brez katerih je pot iz odvisnosti še težja in bolj trnjeva. Skupaj so se za pomoč in podporo obrnili na društvo UP, kjer so dobili osnovne in potrebne informacije o možnostih in načinu zdravljenja. Med drugimi mu je bil predlagan in predstavljen program, ki ga ponuja organizacija Engelmajer, katere način in pristop se mu je med vsemi zdel še najbolj človeški in sprejemljiv. Odločil se je in tako po vseh potrebnih formalnostih v začetku avgusta lani vstopil v M.O.L.J.E. Tukaj je že osem mesecev, in kot pravi sam, se je v tem času marsikaj spremenilo.

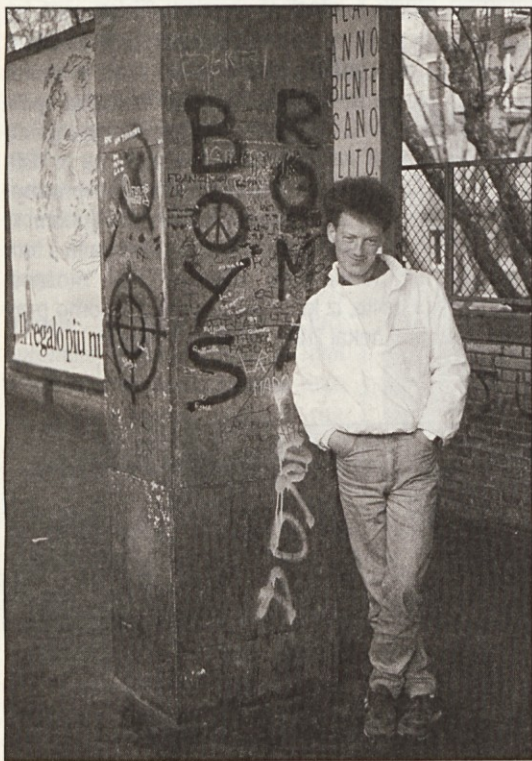
Kako to, da si se odločil prav za zdravljenje, ki ga ponuja M.O.L.J.E?

Program zdravljenja je nekje v skladu s pričakovanim oziroma videnjem narkomana, kako naj bi to potekalo. Je bolj odprtega, prilagodljivega tipa, zelo pomembno pa je, da je program namenjen tako moškim kot ženskam. Zanimivo pri tem je, da pri zdravljenju pomagajo bivši odvisniki, ki s svojimi

izkušnjami še najbolj poznajo odvisnikove težave, ter tako vlivajo zaupanje in spoštovanje. Zelo me je privlačilo dejstvo, da greš na zdravljenje v tujino, kjer imaš možnost naučiti se tujega jezika, predvsem pa v miru, daleč stran od prejšnje družbe, spoznati sebe in rešiti svoje probleme.

Praviš, da si do osnovnih informacij prišel prek društva UP. Se pravi gibanja, ki se bojujejo proti mamilom v Sloveniji, obstajajo. Kaj pa mediji, misliš, da o tem dovolj poročajo?

Edino mesto, kjer lahko redno dobivaš aktualne informacije o mamilih, je društvo UP in je eno redkih društev pri nas, ki na tem področju res nekaj dela. Povsem druga stvar pa so mediji, ki si pri nas še vedno zatiskajo oči pred mamili, kot da je to nekakšen tabu, o tem poročajo redkokdaj. Vse, kar lahko zaslediš, so prispevki posameznikov, ki zaradi lastne prizadetosti na svojo roko poskušajo narediti nekaj več in se tako osamljeno in precej neodmevno bojujejo proti mamilom. Mislim, da to postaja pri nas tako razširjen pojav in dovolj resen problem, da bi se mu s sodelovanjem širše javnosti morali postaviti po robu.

Predvsem trda mamila so se v Sloveniji močno razširila in postala pravi "boom", njene vse pogostejše žrtve so mladi, naivni najstniki. Zakaj misliš, da prihaja do tega in kje bi po tvojem lahko poiskali vzroke za večje povpraševanje po njih?

Bližina vojne in prometna blokada bivše Jugoslavije so dejavniki, ki so ogromno prispevali k temu, da je Slovenija postala glavna tranzitna država za preliv mamil iz južnejših držav v Evropo. S tem se se mamila pri nas pojavila v ogromnem obsegu, z veliko ponudbo se je znižala cena, hkrati pa so postala poceni in lahko dostopno blago. Druge vzroke pa lahko poiščemo v današnjem ubijajočem, stresa polnem ritmu življenja. Ljudje so postali kot avtomati, nimajo časa zase in se ne znajo več sprostiti, kar seveda sproža razne napetosti. V tem brezglavem, podivjanem ritmu življenja, kjer se marsikdo prav hitro izgubi, človek postane labilen in neodločen. Zato se ob današnjem vsakdanjem soočanju s stresom in problemi sploh ne gre čuditi, da človek v svoji obupanosti išče tolažbo in nekakšen navidezen izhod v mamilih.

Proti načinu življenja pravzaprav ne moremo narediti ničesar. Kakšna naj bi po tvojem bila uspešna metoda, s katero bi se z mamili lažje spoprijeli?

Prvi in nujen korak k temu je prav gotovo preventiva in informiranost. Poleg neobhodnih informacij o mamilih in tej problematiki, bi bilo zelo dobro, da se ljudem prikaže, kako se živi zdravo oziroma kako zdrav človek deluje, in jim na podlagi tega prikazati, kako na človeka in njegov organizem vpliva uživanje mamil. Tako bi spoznali, kakšne posledice prinaša in v kaj se človek z mamili sploh spušča. Hkrati pa bi dobili nekakšno predstavbo o normalnem načinu življenja in spoznali, da s svojimi dejanji oblikujemo sebe in svoj karakter. Z zavedanjem in predstavbo o zdravem življenju bi končno lahko pomagali drugim pomoči potrebnim. Menim, da bi se te teme nujno morali dotakniti že v osnovni šoli in mladim še dovoj zgodaj predstaviti mamila v pravi luči.

Kaj misliš o programih zdravljenja odvisnosti, ki jih imamo pri nas v Sloveniji?

Pri nas obstaja detoksikacijski in metadonski program. Prvega ne poznam dovolj dobro, za metadonski program pa lahko iz lastnih izkušenj povem, da je kljub velikim pomanjkljivostim sprejemljiv, za narko-

mana pa vsekakor ni dolgoročna rešitev. Dobo zdravljenja bi bilo treba omejiti, sam proces zdravljenja pa bolj strogo nadzorovati. Dnevne odmerke bi morali nujno jemati v navzočnosti strokovnjaka, ker se le tako lahko izognemo zlorabi metadona v obliki prodajanja in intervenoznega uživanja. Sodeč po lastnih izkušnjah, bi vsakemu narkomanu, ki konča metodonski program, priporočal, da po končanem zdravljenju vsaj za nekaj časa odide v enega izmed komunskih programov.

In kako vidiš program zdravljenja, ki ga ponuja M.O.L.J.E?

M.O.L.J.E. je velika kreacija, ustvarjena na podlagi izkušenj bivših odvisnikov. Prilagojena je tako, da spodbuja človekove sposobnosti in mu prek spoznanja samega sebe ponudi možnosti ustvarjanja. Zdi se mi zelo pomembno, da abstinenčno krizo prestaneš brez jemanja kakršnih koli pomirjeval, se pravi povsem naravno. Med prestajanjem fizične krize se dobro zaveš, kako daleč si zašel in kako si z mamilom svoje telo in psiho dobesedo zamazal. Program, ki se je z leti razvil, v celoti podpiram. Tukaj lahko vsakdo najde nekaj zase in najpomembnejše, vsakdo ima možnost premagati odvisnost. Še posebej bi izpostavil red in disciplino, ki sta nujno potrebna za normalen tek življenja in tukaj odlično vključena v program.

Misliš, da se dovolj dela za posameznika in rast njegove osebnosti?

Program je prirejen tako, da spodbuja posameznika pri oblikovanju in spreminjanju ranjenega karakterja.

Koliko pa resnično vsak naredi zase, je povsem odvisno od nas samih, in ne toliko od programa. Vsekakor se tukaj soočaš s stvarmi, ki so življenjskega pomena, in hkrati sprejemaš odgovornosti in naloge, s katerimi korak za korakom utrjuješ svojo samozavest in osebnost. Vse to ter disciplina in čas, ki ga imaš na razpolago, so stvari, ki pripomorejo, da se v človeku rodijo spremembe. V dokaj kratkem času sem tudi sam naredil viden korak naprej. Začel sem se bolj zavedati življenja, ga spoštovati, v problemih pa vidim izzive, ki sem jih sposoben premagati. Končno sem se znebil zaprtosti, paranoje, s katero se narkoman med jemanjem mamil ogradi in ne spusti nikogar k sebi. Človeku sem sposoben iskreno pogledati v oči in se odkrito pogovoriti, kar me osvobaja in česar mi je prej očitno manjkalo.

Verjetno veš, da namerava M.O.L.J.E. enega svojih centrov v kratkem odpreti pri nas v Sloveniji.

Kakšno je tvoje stališče glede tega in kaj misliš, da nam to prinaša?

Z odprtjem centra si bodo Slovenci končno priznali, da je mamilo pri nas postal resen problem, ter se s tem končno dvignili nad svoje moralne predsodke, ki so jih o mamilih imeli. Z navzočnostjo odvisnikov pri nas se bodo ljudje začeli bolj zanimati zanje, za način zdravljenja in si tako pridobili pravo sliko o narkomaniji in njenih žrtvah. Mislim, da je že čas za spoznanje, da je človek ob vseh svojih napakah, ki ga na žalost krasijo, le suženj mamil, odvisnost pa je tista prevladujoča sila, ki ga v krizi prisili celo v prestopništvo in kriminal. Z odprtjem centra bomo ljudem, ki so zaradi odvisnosti izgubili možnost presoje in s tem pretrgali nit normalnega življenja, dali možnost popravnega izpita, iz krempļev mamil pa bomo prav gotovo iztrgali nekaj žrtev, vrednih življenja.

Pogovarjal se je Silvester Česnik

Potrjeni v zvestobi Bogu in domovini.

V nedeljo 7. julija, obhajamo po župnijah vseh treh škofij nedeljo Slovencev po svetu.

Bodimo povezani zlasti pri nedeljskem bogoslužju!

Rafaelova družba

0 življenju

Kadar je Martin doživljal hude trenutke ali kadar se je moral pogovoriti sam s seboj, se je vedno umaknil v svoj kotic. Ta njegov kotic je bila jasa na rahli vzpetini, od koder se je odpiral pogled na hrib, ves odet v valujoče krošnje dreves. Hrib, kakršnih je na Dolenjskem vse polno. Toda Martin si je že pred mnogimi leti izbral prav tega. Navadil se je nanj in zdelo se mu je, da tudi hrib čuti z njim in ga razume.

Videlo se je danes že po hoji Martinovi in po njegovem obrazu, da nosi s seboj nekaj težkega, da nosi bolečino, ki ga je hudo prizadela. V soboto so pokopali njegovega nečaka Jerneja, fanta pri osemnajstih, polnega življenja, zamisli in načrtov. Vse življenje je bilo pred njim. Tako so vsaj mislili drugi in Martin tudi. Toda nenadoma se je vse zrušilo. V četrtek zvečer ga je poklicala Jernejeva mama Marija in v krčevitem joku izdala: "Martin, pridil Jernej se je ubil." Samomor. Jernej si je vzel življenje.

Jerneja je imel iskreno rad. Spremljal ga je kot otroka, se igral z njim, in kakor je odrasčal tako so njuni pogovori postajali resnejši in bolj možati. Zaupala sta si. Potem je Jernej odšel v šolo na drugi konec Slovenije. Zadnje leto se mu je umikal. Ne samo njemu, tudi drugim. Domači so govorili, da se je včlanil v neko skrivno sekto. Govorili so o pogostih telefonskih klicih, kadar je bil doma. Mama je postajala vedno bolj zaskrbljena. Odtujil se ji je. Tudi Martina se je izogibal. Postajal je dru-

gačen. Ko mu je sestra Marija tožila o njem, ji je navadno rekel: "Jernej je zdrav fant. Morda le dozoreva in mora rešiti kake osebne probleme." Potem pa kot strela z jasnega: Jernej se je ustrelil. Mati je dolžila skrivno sekto, sosedi so šušljali vse mogoče. Martin sem je bil pobit in brez moči.

Zazrl se je v hrib. V duši je čutil težo in nedoumljivost nečakove smrti. Pred njim pa se je v modro, sončno nebo dvigal njegov hrib. Eno samo bujno življenje, neustavljivo, kipeče in hrepeneče po soncu. Čista hvalnica življenju in nenehno se porajajočemu vstajenju. Ves hrib je eno samo prekipavajoče življenje, kot ena sama ogromna krošnja drevesa.

Življenje je celovita resničnost, je nedeljiv dar nebes. Vsak človek

nosi v sebi del tega nebeškega daru. Toda ta dar je dan vsemu človeštvu kot skupni dar. Če uničim del, ki je zaupan meni, prizadenem s tem vse človeštvo. In če kdo ubije življenje v sočloveku, je s tem ubil del samega sebe. Vsak uboj je tudi samomor in vsak samomor je uboj. Z vsakim mrtvim človekom je življenje, tega božjega daru, manj. Martin je gledal v hrib skozi košate krošnje dreves. Z življenjem ljudi je kot s tem hribom, bujno poraslim z drevesi. Vsako posekano, zlomljeno ali podrtó drevo pomeni manj življenja. Pomeni rano v skupnem zakladu življenja. Pomeni vrzel, praznino. In mnogo oblakov bo moralo prepotovati prek hriba, preden bo novo drevo zapolnilo nastalo praznino. Toda ali jo bo sploh kdaj popolnoma zapolnilo? Verjetno nikdar ne bo popolnoma nadomestilo umrlega drevesa.

Življenje dreves v bujni rasti rane ga poletja. Kako lepa prisposoba za življenje ljudi. Življenje je dar. Nedoumljivo dragoceni dar. Življenje je zaklad, ki je kot celota, kot odprta božja dlan dan človeštvu kot celoti in še vsakemu človeku posebej. Človek, ki druge ubija, ubija tudi sebe. Človek, ki ubije sebe, ubija človeštvo.

Martinov pogled se je potopil v zelene krošnje dreves. Močno si je zaželel, da bi v njih zagledal Jernejev nasmejani obraz. In da bi, tako kot nekoč, Jernej pritekel s hriba, ves zadihlan, skuštran in s svetlimi očmi, polnimi življenja.

Jože Urbanija

Deset božjih zapovedi

Človeku je prirojeno, da čuti, kaj je prav in kaj ne, vendar nam spremenljive okoliščine v nas in okoli nas nemalokdaj zameglijo pogled in presojo. Želimo si, da bi nam bilo vse jasno; da bi bilo tako, kot je v neživi naravi, kjer vse poteka po stalnem, predvidljivem redu. Vendar na področju duha, kamor spadajo medčloveški odnosi, ni mogoče preprosto odkriti tako podrobnih pravil in zakonov, da bi naše življenje lahko vodili z gotovostjo robota, kot to lahko naredi znanost o naravi.

Naravno pravo

Prav zaradi človeku prirojenega daru razlikovanja med dobrim in hudim, ki ga oplemenitenega z močjo razuma imenujemo vest, pa je človeku dano, da iz stvarstva razbere tako imenovani naravni red, naravni zakon, naravno pravo. To so najosnovnejša pravila, ki veljajo za vse in ki jih tudi vsakdo more razumeti. Naravni zakon je neke vrste v kozmos položena ustava, po kateri teče naravni red stvari, med katere spada tudi človek v vseh svojih razsežnostih. Če se hočemo skupaj igrati neko igro, moramo vsi spoštovati ista pravila igre, drugače se pač ne moremo igrati. Tu še ni posebne tragedije, saj pravila, ki jih skupaj sprejemamo, lahko tudi spreminjamo. Kaj pa v položaju, ko postavlja pravila tisti, od kogar smo odvisni? Čeprav se ljudje vedemo kot oblastniki drug nad drugim in vsi skupaj nad naravo, je kršenje

naravnega reda dolgoročno pogubno za vse, tako za kršitelje, kot za nedolžne, kajti naravnega reda ne postavljamo mi, ampak smo vanj postavljeni.

Božje pravo

Našo postavljenost v ta svet pa nam Sveto pismo razodene še v novi, širši luči. Biblično razodetje Boga Stvarnika kot avtorja vsega, kar je, še več, kot osebe, ki je za krono stvarstva ustvarila človeka po svoji podobi, samo na sebi spregovori tudi o zakonih narave in zakonih, ki so lastni osebnostnim bitjem - ljudem. Naša bogopodobnost nas od naravnih zakonov v ničemer ne odvezuje. S tem ko smo postavljeni v ta svet, ki je božje delo, smo po naravi stvari podrejeni tudi naravnemu pravu. Prav zaradi svoje bogopodobnosti, ki se najbolj manifestira v naši samozavesti in svobodni volji, pa smo kot oskrbniki stvarstva - spomnimo se božjega naročila Adamu in Evi ob izgonu iz raja - naravnim zakonom ne le zavezani, ampak smo jih dolžni tudi varovati in braniti pred samovoljnimi posegi človeka.

Ni iz trte zvita misel, ki pravi, da večja ko je svoboda, večja je nevarnost zablode. S svobodo se namreč večja tudi odgovornost za storjena ali opuščena dejanja. Izkušnje nas učijo, da smo ljudje sposobni zelo različnih stopenj odgovornosti, popolne, absolutne pa nihče. Prav zato je naša bogopodobnost na kaj trhljih nogah in se rada poruši v svoje nasprotje. To se je zgodilo Adamu in Evi, to se je zgodilo Kajnu, očakom pred vesoljnim potopom, zgodilo se je izraelskemu narodu pod goro Sinaj in bolj ali manj se to dogaja ljudem skozi človeško zgodovino vse do danes.

Človek potrebuje razodetje

Prav pod goro Sinaj, na kateri je Mojzes v ognju prejemal Postavo, je Izraelsko ljudstvo padlo najgloblje. Niso jim še mogle uiti iz spomina tegobe egipčanskega suženjstva, kaj šele veličasten in čudežen izhod iz Egipta, s katerim jih je njihov Bog Jahve osvobodil ter jih varno povedel skozi puščavo, že jim je

upadla vera in zavest pripadnosti Jahveju in so si dali uliti zlato tele, da bi ga slavili kot boga. "Božje veličastvo so zamenjali za podobo bika, ki je travo" (Ps 106, 20).

Boljšega razloga, zakaj je bilo človeštvu potrebno razodetje življenjskih vodil v obliki zapovedi, kot je ta Izraelov padec, v zgodovini ne bi mogli najti. Človek ima toliko svobode in tako majhno vednost, da svoje svobode preprosto ne obvlada in potrebuje oporo, če se hoče obdržati v območju smiselnega, človeka vrednega življenja.

Deset božjih zapovedi

Eden od cerkvenih očetov pravi: Po čemer se usmerjaš, to postajaš. Temeljno vodilo desetih božjih zapovedi je zajeto v prvi zapovedi, ki pravi: "Jaz sem Gospod tvoj Bog, ki sem te izpeljal iz egiptovske dežele, iz hiše sužnosti. Ne imej drugih bogov poleg mene! (2 Mz 20, 2-3). Bog nalaga človeku, naj bo njegova pozornost prvenstveno naravnana nanj, na stvarnika veselja. Človeku je že na samem začetku povedano, da nima opraviti samo s predpisom, zakonom, ampak z osebnim, živim Bogom, ki ga je izpeljal iz "Egipta, hiše sužnosti". Tako je že na samem začetku, pred vsemi predpisi dana človeku velika, upanja polna obljuba, da med Bogom in njegovim ljudstvom obstaja vzajemen odnos, ki človeku zagotavlja, da bo v njegovem življenju vse na pravem mestu, če bo na prvem mestu Bog.

Na osnovi te zapovedi, gre celoto razumeti v miselni zvezi z izhodom iz Egipta, ki je osrednje osvoboditveno dejanje Stare zaveze. Dekalog naznačuje pogoje za življenje, ki je osvobodeno suženjstva greha, smrti.

Notranja razdelitev desetih zapovedi

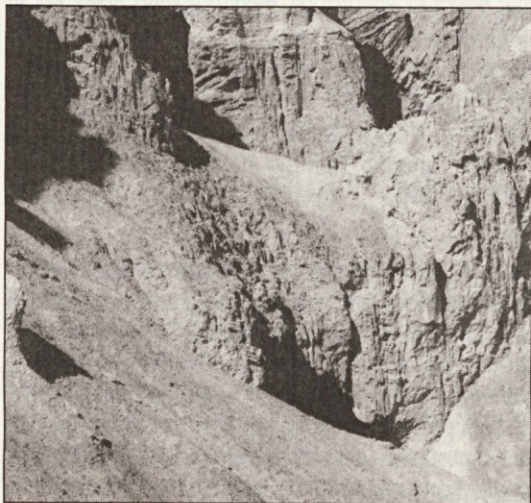
Deset božjih zapovedi lahko razdelimo v dve skupini. Prve tri zapovedi v zaporedju, kot so navedene, ohranjajo odnos ljudstva in posameznika do Boga. Zapovedi od štiri do deset pa varujejo in ohranjajo človeško skupnost v okviru odnosa do Boga. Desetere božje zapovedi pa so v življenju nedeljiva celota. Ni mogoče spoelnjevati samo nekaterih, drugih

Zgodba o zlatem teletu, spravi ter prejemu desetih božjih zapovedi potrjuje temeljno spoznanje vsega SP, da Izrael ali katerikoli drug narod ali posameznik ne sme obljubljeni dežele ali karkoli drugega pripisovati sebi, svoji pravičnosti, temveč božjim obljubam, božji prizanesljivosti, božji dobroti.

Čim bolj pa pride na dan človeška krivda, tem bolj se pravilo božjega vodstva zgodovine potrjuje. Zato SP pa tudi sicer judovsko izročilo ni nikoli zapadlo ideologiji. V 51. psalmu v 6. vrstici beremo celo paradoksen stavek: "Zoper tebe samega sem grešil in kar je hudo pred teboj sem storil, da se skažeš pravičnega s svojim izrekom, brez graje v svoji sodbi."

pa ne, kajti če smo prelomili eno, smo prelomili tudi vse druge. To pa pomeni, da je treba vedno spolniti tisto, kar je v posamezni zapovedi mišljeno. Vsaka doba in vsaka generacija ima nalogo, da glede na čas, ki ga živi, domisli, kaj vse pod posamezno zapoved spada. Kaj na primer pomeni odnos med generacijami, kaj pomeni varovanje življenja, zakona ali lastnine. Izkušnja je pokazala, da je življenje ogroženo ali pa postane celo nečloveško, če se na deset zapovedi pozabi in se jih ne spoštuje.

Pripravil Iztok Kržič

"Da bi ostali verni, pošteni in zavedni Slovenci"

Ko človek zapusti svojo domovino, postane tujec, je izkoreninjen. Čimstarejši je, tem težje se navadi na novo okolje, ljudi, navade, jezik.

Cerkev je po svojih močeh vedno podpirala izseljence in jim pomagala, da niso bili prepuščeni sami sebi.

Naši rojaki so se v širni svet izseljevali največ v preteklem in na prelomu tega stoletja. V Nemčijo so prišli zlasti rudarji, ki so se nastanili v Westfaliji. Bilo jih je čez 40.000.

Drugi izseljenski val v Nemčijo je bil leta 1945, takoj po koncu 2. svetovne vojne. V tista leta segajo tudi začetki naše münchenske župnije. V začetku letošnjega leta smo obhajali zlato obletnico, ki pa je nismo zaznamovali z zunanjimi slovesnostmi.

Med prvimi dušnimi pastirji je bil g. Franc Šeškar, nekdanji dahavski taboriščnik. Takoj po osvoboditvi ga je skupina komunističnih sojetnikov aretirala in nameravala usmrtiti, a Bog ga je čudežno rešil. Hitro se je lotil dušnopastirskega dela. Njegova župnija je obsegala celotno Zahodno Nemčijo. Razmere niso bile lahke. Iskal in zbiral je ljudi na celotnem območju. Dolge razdalje je prepotoval celo v tovornih vagonih. Slovencem je pomagal duhovno in socialno.

Leta 1958 se mu je pridružil še msgr. Janez Zdešar, ki je hitro ugotovil, da je za tako široko območje potrebno več moči. Nemčija je potrebovala pridne, delavne roke in naši rojaki so prihajali v čedalje večjem številu. G. Zdešar je na podlagi števila naših ljudi razdelil Zahodno Nemčijo na pastoralna območja; tako so nastale slovenske župnije, ki obstajajo še danes.

Za münchensko župnijo je 1966 prevzel odgovornost g. dr. Branko Rozman. Ker je poleg dušnopastirskega dela še celih 25 let urejal zdomski mesečnik "Naša luč", je potreboval pomočnika. Najprej je bil to g. Valentin Vrečar CM, za njim g. Martin Mlakar, 1977 pa sem prevzel to nalogo jaz. G. Rozman je prilagodil dušnopastirsko delo zahtevam časa. Povabil je s. Marijo Korber, ki je kar 22 let v okviru Karitasa vodila

župnijsko socialno službo. Zdaj to delo opravlja prof. Kristina Mlakar.

G. Rozman je znal pritegniti številne sodelavce, ki so pomagali pri župnijskih prireditvah. Brez njihove nesebične pomoči bi morali marsikaj opustiti. Morda se celo sami ne zavedajo, koliko dobrega so naredili za našo skupnost. Ustanovil je tudi župnijski svet, ki je župniku v veliko oporo.

Ena najlepših dejavnosti naše fare je sobotna slovenska šola, ki deluje že 25 let. Njen namen je versko oblikovanje, spoznavanje domovine, njene kulture in seveda materinščine. Učenci sodelujejo vsako leto pri pripravi miklavževanja in materinskega dne. Nastopajo s petjem, recitacijami in igrkami. Pred osmimi leti smo imeli kar 85 učencev, zdaj pa se je število zaradi manjšega priseljevanja skrčilo na 30.

Vsako leto smo organizirali dva izleta, veseli ob vinški trgatvi in pustu, imeli smo tudi igralsko skupino odraslih. Vse te prireditve so povezovale naše župljane in jim ohranjale slovensko zavest.

Cerkveni pevski zbor že dolga leta požrtvovalno vodi g. Frido Smole. Štel je lepo število pevcev, a se jih je nekaj vrnilo v domovino, drugi so zaradi številnih obveznosti prenehali, tako da zdaj vztraja samo še trdno jedro. Njihov trud zelo cenimo, saj se pri maši zelo pozna, če kdaj njihov nastop izpade. Dekleta pa imajo svoj zborček, ki ga zavzeto vodi ga. Marjana Bolčina.

Mladi, ki so obiskovali sobotno šolo, odrasčajo. Tudi poročajo se že. Veseli smo, da nekateri med njimi zelo požrtvovalno pomagajo v šoli pri različnih prireditvah. Druge bolj pritegne nemško okolje in jih po birmi le redko vidimo pri slovenskih mašah.

Zaradi bližine Slovenije naši farani pogosto obiskujejo domovino. Za praznike se naše vrste zelo razredčijo. Bog daj, da bi znali v teh razmerah izpolniti svojo dolžnost in ostali verni, pošteni ter zavedni Slovenci.

Marjan Bečan,
izseljenski duhovnik, župnik v Münchnu

p. Vendelin Vošnjak (1861 - 1933)

"Najvišji, dobri Gospod vsemogočni,/ le tebi gre vsa hvala, čast in slava/ in vsi blagoslovi./ Le tebi gre vse to, o Bog v nebesih, a človek še imena ni vreden ti izreč"../

Ta prva kitica Hvalnice stvarstva sv. Frančiška Asiškega oziroma Sončne pesmi, kot jo je poimenovalo ljudsko izročilo, je bila življenjsko vodilo Mihaela Vošnjaka s Šmartnega pri Velenju (rodil se je 13. septembra 1861 v vasi Konovo), z redovnim imenom p. Vendelin. Pravzaprav je presenetljivo, da je p. Vendelin skorajda popolnoma izginil iz duhovnega izročila slovenskega vernika, čeprav mu je kratek sestavek posvetilo Leto svetnikov (I. zvezek, str. 762) in se ga je spomnil Marjan Turnšek v svojem prispevku o slovenskih svetniških kandidatih v knjigi Sinovom in hčeram slovenskega naroda (Ljubljana 1995, 158).

Po končani gimnaziji na Ptuj in v Mariboru se je mladi Mihael odločil za redovno življenje, vstopil k frančiškanom v Zagrebu (1878) in bil leta 1884 posvečen za duhovnika. Po izpopolnjevanju v Innsbrucku je postal profesor filozofije na frančiškanskih učiliščih v Zagrebu in Varaždinu.

Težko je zadeti temeljno značilnost duhovnosti p. Vendelina, ki je rastla in dozorevala pod okriljem duhovnosti sv. Frančiška Asiškega. Od njega se je navzel pristnosti v stikih s sobraty in z ljudmi, ki jih je srečeval pri svojih vsakdanjih opravilih. Od njega se je navzel občudovanja Stvarnika, ki se nam kaže v lepota narave. Svoje vsakdanje delo pa je vedno opravljal v duhu evangeljskega sporočila:

"Kdor je zvest v najmanjšem, je zvest tudi v velikem..." (Lk 16,10).

Svojo zvestobo v najmanjšem je p. Vendelin kazal tudi v velikem. Njemu so zaupali prenovno frančiškan-

skega reda na Hrvaškem, ko je papež Leon XIII. določil nove smernice za redovno življenje Frančiškovih manjših bratov. Zaupano mu nalogo je opravljal s takšno gorečnostjo in prepričljivostjo, da se ji niso mogli ustavljati niti njegovi nasprotniki. Prisluzil si je naziv duhovnega očeta hrvaške frančiškanske province.

P. Vendelin je bil zvest v malem tudi v spovednici. Dolge vrste pred njegovo spovednico so dokazovale, da je doumel Jezusovo priliko o izgubljenem sinu (Lk 15, 11-32).

V človeku je znal vzbuditi pravo obžalovanje nad storjenimi grehi in spokorniku približati odpustajočo ljubezen nebeškega Očeta ter na široko deliti darove božjega usmiljenja.

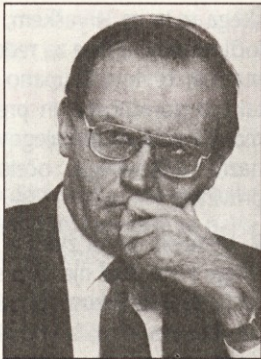
Kako rad je spovedoval zlasti na Trsatu, kjer je božje usmiljenje znal tako čudovito povezovati z nežno otroško ljubeznijo do nebeške matere Marije.

Zvest v malem je bil p. Vendelin tudi kot vzgojitelj novincev. Znal je prisluhiti problemom mladega človeka. Stal jim je ob strani v njihovih mladostnih bojih in jih z velikim razumevanjem, potrpežljivostjo in očetovsko ljubeznijo usmerjal proti njihovemu življenjskemu cilju. Njegovi sodobniki vedno znova poudarjajo njegovo modrost in milino, ki jo je združeval z naravnost neverjetno skromnostjo in pristno ponižnostjo.

In ker je bil zvest v malem, so mu bile zaupane tudi velike stvari. Kot pooblaščen komisar frančiškanskega reda je udeležil redovno prenovno frančiškanov na Hrvaškem. Leta 1900 je postal prvi provincial prenovljene hrvaške province svetega Ciri- la in Metoda in bil na to mesto izvoljen še trikrat. Vse do smrti je v provinci opravljal odgovorne službe, vsako njegovo opravilo pa je zraslo iz njegove globoke in goreče molitve in njegovega neutrudnega posnemanja svojega duhovnega očeta sv. Frančiška Asiškega. Ko je 18. marca 1933 umrl v Zagrebu, so bili njegovi sobraty in vsi, ki so ga poznali, vsi, ki so črpali iz njegovega duhovnega bogastva, trdno prepričani, da je umrl svetnik. Leta 1963 je zato hrvaška frančiškanska provinca sprožila uradni postopek za njegovo beatifikacijo.

dr. France M. Dolinar

Volitve in demokracija

Jeseni '96 bodo v Sloveniji parlamentarne volitve, kjer bo treba izvoliti najvišjo oblast v državi, državni zbor. Od teh volitev bo veliko odvisno, kako bo potekalo v naslednjih štirih letih življenje v državi, kar je glede na približevanje Evropi še posebno pomembno. Pa tudi mnogo drugih zadev še čaka na sklep. Privatizacija in denacionalizacija potekata počasneje, kakor je bilo predvideno. "Zgodba o uspehu", kakor bi se naj imenoval mali slovenski gospodarski čudež, postaja precej negotova: brezposelnost ni padla, industrijska proizvodnja nazaduje in inflacija včasih precej nevarno poskoči. Predvsem pa ustvarja jo nelagodje v državi vedno nova odkrita nepoštene bogatenja. Raziskovalci javnega mnenja, ki so sami znani pristaši prejšnjega režima, z veseljem ugotavljajo, da so Slovenci zelo "strpni" do preteklosti. Drugače rečeno: vpliv komunistične ideologije je še danes tako močan, da se večina ljudi sploh ne zaveda, kaj vse in zakaj je bilo v komunizmu narobe. Slovensko javno mnenje je sila strpno tudi do nepoštenja, ki se dogaja. Posledica tega je nujno tudi lastna nepoštenost.

Posebne vrste nepoštenje se dogaja tudi na volitvah in pozneje v parlamentu. Dogaja se, da so poslanci izvoljeni na seznamu ene stranke, potem pa tisto stranko zapustijo in se preselijo k drugi. To je še toliko bolj nesprejemljivo, ker smo na vseh minulih volitvah imeli v Sloveniji tako imenovani proporcionalni volilni sistem. Vsaka stranka je pripravila svoj seznam kandidatov za poslanca. Koliki odstotek glasov je stranka dobila, tolikšen odstotek sedežev v državnem zboru ji je pripadlo. Poslanci, ki so se svoji stranki pozneje izneverili, bi po vsej zdravi pameti in poštenem razmišljanju morali prenehati biti poslanci, saj so dobili svoj sedež v parlamentu po zaslugi glasov, ki jih je dobila stranka, ki so jo zapustili. Zato lahko mirno rečemo, da je "preseljevanje" poslancev iz ene stranke v drugo čisto preprosto varanje volilcev. Pomislimo samo, da se je večina poslancev Demokratske stranke priključila liberalnim demokra-

tom. Volilci demokratske stranke so bili s tem prevarani. Podobno se je zgodilo z navidezno desnico. Desni volilci so volili slovensko nacionalno stranko, katere voditelj pa se je kmalu izkazal za bolj levega kakor marsikateri odkrit levičar.

Poseben primer so male stranke. Pred volitvami se jih vedno nekaj pojavi. Sicer nimajo ne vem kakšnega volilnega uspeha, vendar pa za nekaj odstotkov oslabijo predvsem desne stranke, ki nimajo tako zvestega in discipliniranega volilnega telesa kakor leve. To je tudi namen teh malih strank.

Volilno telo je v Sloveniji večinsko nekomunistično in desno usmerjeno, kakor je bilo ob prvih svobodnih volitvah, vendar se je levici, ki ima v rokah večino javnih glasil in ustanov za raziskovanje javnega mnenja, do zdaj z omenjenimi volilnimi zvijačami uspelo ohraniti na oblasti.

Zato ni nič čudnega, da zdaj opozicija zahteva spremembo volilnega sistema. Namesto proporcionalnega sistema naj bi uvedli večinski. To bi pomenilo, da bi v vsakem volilnem okrožju bil neposredno izvoljen en poslanec. Ljudje bi torej volili konkretne ljudi, ne pa strank.

Posebno pomembno pa je, da bi večinski volilni sistem prisilil stranke, da bi že pred volitvami pokazale, katere so pripravljene med seboj sodelovati tudi v prihodnje. Tako se takoj pokaže, katere stranke so pripravljene med seboj sodelovati, in ni mogoče, da bi stranka po volitvah šla v tako koalicio, ki bi bila proti volji njenih volilcev.

Seveda tudi večinski volilni sistem ni brez pomanjkljivosti. Glavna je v tem, da stranka - ali zveza strank - ki zmaga, razpolaga v parlamentu z večjim odstotkom poslancev, kakor pa znaša odstotek njenih volilcev. Manjše stranke imajo zelo malo možnosti, da sploh pridejo v parlament. Na splošno velja, da je večinski volilni sistem bolj učinkovit, ni pa bolj pravičen.

Jasno je, da imamo v Sloveniji z dosedanjim proporcionalnim sistemom slabe izkušnje in je zato vsekakor treba v tem pogledu pred volitvami letos jeseni nekaj storiti. Škoda le, da so se stranke tega tako pozno spomnile, tako da se lahko tisti, ki jim spremembe niso po godu, sklicujejo na pomanjkanje časa.

dr. Anton Stres

Strokovno izpopolnjevanje učiteljic slovenskega jezika s severne poloble

Jeseni bodo na povabilo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu prvič prispele v Slovenijo na strokovno izpopolnjevanje učiteljic slovenskega jezika iz Kanade in ZDA, po osem iz vsake države. Učiteljice, ki poučujejo v sobotnih slovenskih šolah, bodo prispele v Slovenijo zadnji teden v avgustu in imele prvih štirinajstih dni študijsko ekskurzijo po Sloveniji in v zamejstvu v organizaciji Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, zadnji teden bivanja v Sloveniji pa se bodo udeležile strokovnega seminarja.

- Od 20. do 21. maja bo potekalo zasedanje slovensko-madžarske mešane komisije, ki bo obravnavala vprašanja slovenske manjšine na Madžarskem in madžarske manjšine v Sloveniji. Slovenskemu delu komisije predseduje državni sekretar dr. Peter Vencelj. Slovenci v Porabju bodo med drugim pridobili frekvence nove radijske postaje.
- Od 26. do 29. maja bo dr. Peter Vencelj obiskal slovensko skupnost v Grčiji in nekatere vladne institucije na ministrstvih grške vlade.
- V nedeljo, 9. maja, bo na Matajurju v Beneški Sloveniji potekalo tradicionalno srečanje slovenskih zamejskih planinskih društev, ki se bo začelo z mašo v cerkvi na Matajurju.
- Bralce Naše luči sporočamo, da bodo podatki in novosti z Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu od maja tudi na INTERNETU. Poiskali nas boste pod šifro:

<http://www.sigov.si/indbt.html>; Ministrstva in vladne službe RS; Sestava Ministrstva za zunanje zadeve; št. 4: Urad Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Celoletna šola slovenskega jezika na Filozofski fakulteti v Ljubljani

Celoletna šola slovenskega jezika je namenjena vsem, ki bi se radi naučili oz. izpopolnili iz slovenščine. Trajala bo od 1. 10. 1996 do 31. 5. 1997. Razdeljena je na začetni, nadaljevalni in izpopolnjevalni tečaj, obsega pa učenje slovenščine, spoznavanje slovenske kulture ter učenje slovenskega strokovnega izrazja.

Rok za prijavo je teden dni pred začetkom tečaja.

Vse dodatne informacije dobite na Filozofski fakulteti v Ljubljani, Celoletna šola slovenskega jezika (tel: 17 69 238 oz. 12 57 055).

Pogoji za pridobitev štipendije

Študenti potomci slovenskih izseljencev imajo možnost pridobitve štipendije Ministrstva za šolstvo in šport za vse zgoraj omenjene vrste študija. Te so namenjene študentom slovenskega porekla, ki so pripravljeni po vrnitvi v državo, kjer živijo, aktivno sodelovati pri ohranjanju slovenskega jezika in širše kulturne dediščine, sodelovati pri vzpostavljanju vsestranskih stikov z Republiko Slovenijo, predvsem v krajih z večjim številom slovenskih ljudi in njihovih potomcev.

Tako morajo kandidati za štipendijo najkasneje do 30. 6. 1996 poslati prijavo za štipendijo na Ministrstvo za šolstvo in šport, in sicer Službi za mednarodno sodelovanje, Župančičeva 6, 1000 Ljubljana (Tel: 061 13 23 225 ali 061 322 776, kontaktna oseba: ga. Eva Jurman).

Vse prijave za štipendije morajo obsegati:

- lastnoročno napisano prošnjo z utemeljitvijo (namen študija), življenjepis (z opisom dosedanjega šolanja in dela v slovenskih organizacijah in ustanovah);
- rojstni list (fotokopijo),
- priporočilo slovenskega društva, v katerega je včlanjen kandidat ali njegovi starši, in druga priporočila.

Za dodiplomski študij morajo poleg tega predložiti še fotokopijo spričevala o zaključnem srednješolskem izobraževanju, za krajše izpopolnjevanje in specializacijo pa fotokopijo diplome višje ali visoke šole.

Bivanje v študentskem domu

Študenti potomci slovenskih izseljencev imajo prednost pri sprejemu v študentske domove. Tako naj kandidat, ki želi, da mu Ministrstvo za šolstvo in šport zagotovi mesto v študentskem domu, to jasno navede v prošnji za štipendijo. Kakršnokoli naknadno posredovanje ne bo možno zaradi že oddanih ležišč.

Vsem letošnjim maturantom želimo uspešno maturo in ustrezno izbiro nadaljnje študijske poti.

Rekli so...

Primož Kreč v NOVEM GLASU
št. 17/96

Papežev obisk pomeni prav gotovo nekakšen zaključek slovenskega osamosvajanja, nekakšno piko na i tistega procesa, ki se dogaja že veliko let in ki dosega s papeževim obiskom še novo potrditev; to tako v mednarodnem smislu - ko se bo o Sloveniji govorilo po celem svetu, ko bo papež govoril slovensko - kot tudi znotraj Slovenije. Slovenci namreč potrebujemo svojo identiteto, svojo samozavest, odkritje tega, kar smo, da stopimo ven in si upamo tudi v praksi zaživeti to, kar smo. Mislim, da je prav gotovo papež tisti, ki nam lahko pomaga pri iskanju te drže in tudi pri osvobajanju za to držo. Papežev obisk pa je seveda povezan z vero.

Jože Pučnik v DNEVNIKU
6. 5. 1996

Mislim, da zakon o popravni krivic ni dovolj jasno opredelil kroga oškodovancev, ki so svojci pobitih. Gre namreč tudi za otroke, ki so bili odvzeti staršem, bodisi, da je bil ubit eden od njih ali oba. Na vsak način so ti otroci, ki so znani kot "teharski", preživeli tudi do svojega 17. leta v domovih za težko vzgojljive otroke. Gre torej za neko prisilno zadrževanje otrok v teh domovih, ker ni bilo dovoljeno, da bi jih vzeli k sebi sorodniki pobitih. Zato jih moramo drugače interpretirati, saj zagotovo ne gre le za svojce, ki so posredno trpeli.

Zapisali so...

VODSTVO SSK - KONFERENCA
ZA SLOVENIJO

Predsednik SSK - KRS Danijel Starman je povedal, da je s tem v zvezi njihov svet sprejel dve deklaraciji. S prvo izrecno podpira pobudo za uveljavitev zastopanja Slovencev po svetu in zamejskih Slovencev z dvema poslancema v državnem zboru RS. Tako naj bi poleg dveh rezervnih mest za poslanca predstavnika manjšin imeli še dve mesti za poslanca Slovencev v zamejstvu (Italija, Avstrija in Madžarska) ter poslanca za Slovence - izseljence po svetu. Izvolili naj bi ju slovenski državljani v zamejstvu in diaspori, vsakega v posebni volilni enoti. Odgovor na vprašanje, kako to tehnično in praktično izvesti, SSK - KRS prepušča pravni stroki in nadaljnji dodelavi volilne zakonodaje, ki je v parlamentarnem postopku.

Konferenca za Slovenijo - SSK se po besedah njenega predsednika Starmana neposredno ne opredeljuje do vprašanja, kateri volilni sistem (ali proporcionalni ali večinski) bi bil ustrežnejši, temveč se v drugi deklaraciji o volilnem sistemu izreka za tistega, ki najbolje izpolnjuje vse zahteve neposrednih in demokratičnih volitev, na katerih volilci suvereno odločajo, zakaj in komu dajejo svoja pooblastila za urejanje javnih zadev. Po mnenju KRS - SSK mora torej sistem omogočati volilcem neposredno izvolitev poslancev, saj imajo ti predvsem osebno odgovornost do svojih volilcev. Konferenca za Slovenijo - SSK se zavzema za "jasen, čist in razviden" volilni sistem, ki mora po

mnenju njenega predsednika spodbujati predvolilne dogovore in povezave obstoječih političnih strank, da bi bil politični prostor volilcem čim bolj razviden. Zato pa tudi ne bi smeli dovoljevati ponovnega prestopanja poslancev v nasprotno politične skupine, kakor tudi ne političnih prevarov novih, "ad hoc" strank, ki bi nastopile z lažnimi predvolilnimi obljubami, saj se s svojim delovanjem volilcem še niso predstavile...

Vladimir Vodušek v DELU
30. 4. 1996

Napoved razdora koalicijske pogodbe, če krščanski demokrati ne bodo podprli zunanjega ministra pri glasovanju o interpelaciji, pomeni da bi do volitev dobili manjšinsko vlado, SKD pa bi se znašla v odkritem sporu s socialdemokratsko stranko.

Krščanski demokrati so konec prejšnjega tedna povedali, da je njihovo stališče do interpelacije zoper Zorana Thalerja nespremenjeno; to je, da jo bodo podprli. Predsednik liberalnih demokratov dr. Janez Drnovšek je tudi javno potrdil grožnje, da bo, če koalicijski partner ne bo podprl zunanjega ministra, objavil možnost uveljavitve manjšinske vlade do volitev.

Kar zadeva napoved predsednika LDS, da bodo Thalerja ubranili tudi za ceno razpada koalicije, češ da bi bilo zelo nenavadno, če koalicijski partner ne bi podprl vladnega ministra, ampak bi podprl pobudo opozicije, bi se zelo resno zastavilo vprašanje nadaljnega obstoja koalicije. Liberalni demokrati bi tako dobili vrnjenih nekaj odstotkov, ki so jih izgubili zaradi odhoda združene liste. Seveda je

resno vprašanje, kakšna bi bila nova vloga krščanskih demokratov v opoziciji glede velikega nasprotja med SDS in SKD. Čeprav krščanski demokrati pravijo, da bi jim Drnovšek naredil uslugo, če bi jih nekaj mesecev pred volitvami vrgel iz koalicije, bi se verjetno hitro znašli v odkritem sporu s socialdemokrati, ki sedaj poteka prikrito prek medijev, ki so blizu eni ali drugi stranki.

Ivan Puc v SLOVENCU
4. 5. 1996

Tri četrtine Slovencev je v zadnji anketi Slovensko javno mnenje konec lanskega leta odgovorilo, da bi se šla, če bi jim to odpuščala starost in zdravje, bojevat proti osvajačcu in za osvoboditev domovine. Upor proti okupatorju, po njem se imenuje tudi minuli praznik, ima torej veliko legitimnost.

Skupaj s prvim majem sta ta praznika (27. aprila) "ključni točki identitete" stranke, ki je nasledila komunistično partijo in zvezo komunistov. Vendar pustimo stranko, ki vnovič (zunaj koalicije) uživa v svojem elementu. Raje navedimo še en podatek.

Kar tretjina pogumnih Slovencev, ki so se v tako velikem deležu pripravljali bojevati proti okupatorju, nasprotuje pobudi, da bi vse slovenske politične izseljence državni zbor s slovenskim aktom sprejel v narodno in državno občestvo ter preklical vsa škodljiva pravna dejanja, storjena zoper njih. Vsak tretji anketiranec ne soglaša niti s tem, da "v zadnjem času na pokopališčih in cerkvenih zidovih odkrivajo spominske plošče padlim in pobitim domobrancem". Podatki niso novi, razisko-

valci Fakultete za družbene vede so jih "odkrivali" (je sploh moč ugotoviti pravo, resnično in objektivno javno mnenje?) že prejšnja leta; silijo nas, da si postavimo vprašanje: Kako se bomo Slovenci bojevali proti zunanjemu osvajačcu, ko pa smo notranje okupirani? Si lahko privoščimo takšno nestrpnost (že skoraj šovinizem) in upor proti lastnemu narodu? Si to lahko dovoli državni zbor, ki je ob pomoči vlade potreboval leto dni, da je zakon o popravi krivic pripeljal iz prve v drugo obravnavo, za politične preganjance pa v zakonu še vedno ni našel "pravne luknje"? Tega si seveda ne smemo dovoliti, če nočemo, da bi se lahko ponovilo - seveda v sodobnih okoliščinah - tragično leto 1941 in leta, ki so mu sledila, ko so partiji v svoji duševni revoluciji (Ivan Urbančič zmagovito zavrgli krščansko zgodovinsko vrednotenje sveta. Ko so obračunali z "buržoazno družbo", "klefomafijo" - oprostite, izraz je sodobna protiidomafijska skovanka, v mislih sem imel obračun s Cerkvijo - in v logiki revolucije in okupacije v kolaboracijo s prevratništvom prisilili še druge.

Po propadu socialističnih idej in projekta revolucije je težko odkrito priznati poraz. Laže pa je iz poraza narediti zmago. Tako, kot mislimo in kot razumemo preteklost, naj mislijo tudi povprečni "statistični" ljudje. Tudi zato so potrebne ankete, sovražniki, zato je treba govoriti o spravi in hkrati zastopljati politični prostor, pozabiti na to, da so kot sociologi znanstveniki, ne pa politični delavci, ki napovedujejo "kulturni boj Cerkvi".

In tu smo spet pri izidih ankete Slovensko javno mnenje, natan-

čneje pri njenih snovalcih. Ti so že na predstavitvi pred dobrima dvema letoma - pri tem niso skrivali kančka zadovoljstva - zagotavljali, da strankam, ki bodo igrale na preteklost, na volitvah ne more uspeti. S takšno navidez obrobno pripombo so najbolje pokazali, kakšnemu političnem taboru strežejo: paradoksalno, prav taboru, ki temelji na preteklosti in iz nje črpa politično in gospodarsko moč. Preteklost podeljuje svetniški sij legitimnosti. Njihova naloga in poslanstvo zato je, da poleg sedanjosti in prihodnosti obvladajo tudi preteklost. Rečeno v sodobnem jeziku: preteklost upravljajo tako, da še naprej skrbe za stike javnosti s preteklostjo. pri tem dejstva niso pomembna. Ne gre jim za resnico, temveč za učinek. Njihova ideološka navlada "se ohranja samo tako dolgo, dokler je človek pripravljen živeti v laži" (Vacval Havel, Živeti v resnici).

Preпустimo zgodovino zgodovinarjem, lahko poslušamo že vrsto let in zdaj (no, to delajo že nekaj let) so še raziskovalci pred ljudi vrgli to floskulo in zanj dobili polno podporo. Toda do česa so se dokopali zgodovinarji, ti pooblaščen obvladovalci zgodovine? V znanstvenem poročilu o novejši zgodovini Slovencev, po naročilu in plačilu državnega zbora so ga napisali zgodovinarji Inštituta za novejšo zgodovino, lahko preberemo naslednji oris političnih taborov pred drugo svetovno vojno: "Oba velika politična pola na Slovenskem, tisti, ki je poskušal uresničiti narodno povezovanje in zaobiti ideološke razlike, in tisti, ki ni znal ali mogel enotneje strniti sil, zlasti pa ni hotel prestopiti praga zveze s komunisti, sta bila ideološko zelo

neenotna." Navedek govori sam zase. Prepustiti zgodovino zgodovinarjem? Bolje bi bilo (naj mi oprostite zgodovinarji, ki nimajo nič pri tem navedku), da bi zgodovinarje prepustili zgodovini. Ne nazadnje je tudi navedek sam zgodovinsko dejstvo...

Jože Pučnik je pred letom optimistično zapisal, da obriši namenoma zasutega dogajanja potrebujejo veliko časa, da se oprimejo ljudi. Strategija, na kateri grade snovalci in raziskovalci javnega mnenja, pa je pozabljanje in oproščanje. In izidi razumevanja preteklosti to potrjujejo. Vendar na žalost le v strpnosti in razumevanju, ki ga imajo ljudje do polstoletne vladavine komunizma in komunistov, ne pa do v vojni poražene protikomunistične strani. Kako lahko drugače razumemo, da se kar tri četrtine vprašanih strinja s trditvijo, da je bil sistem socialističnega samoupravljanja dobro zamišljen, le da ni bil uresničen, in da dve tretjini anketirancev pozitivno in skoraj petina zelo pozitivno presoja zgodovinsko vlogo Tita, hkrati pa kar tretjina (leta 1993 "le" vsak peti; je to že usmeritev?) ne soglaša z odkrivanjem spominskih plošč padlim in pobitim domobrancem. Kaj pa če smo tudi mi nasedli upravljanju s preteklostjo, tem "empiričnim podatkom", ki naj bi odražali naše razumevanje preteklosti? Veliko govorimo o pluralizmu in konkurenci. Kaj če bi pluralizirali tudi raziskovanje javnega mnenja? Dolgoletnemu raziskovanju v okviru ene ustanove in istih raziskovalcev ter profesorjev bi veljalo dati nove spodbude. Z drugačnim pristopom, drugimi vrednostnimi izhodišči, drugače izbranimi ter oblikovanimi vprašanji in odgov-

ori, bi dobili neko drugo ali vsaj drugačno javno mnenje.

Janez Povše v NOVEM GLASU 2.5.1996

Niti najmanjšega dvoma ne more biti, da je zmaga Oljke na nedavnih volitvah velika potrditev tako zvane zmerne Italije oz. takšne družbe, ki gradi v prvi vrsti na umirjenosti, stabilnosti in medsebojni solidarnosti. Tudi ni nobene dvoma, da je slovenska manjšina s svojim volilnim deležem, predvsem pa s svojo zavzetostjo in jasno opredeljenostjo pri tej zmagi odigrala pomembno in več kot častno vlogo. Hkrati se je zgodilo še nekaj enako dragocenega, da se je namreč tako rekoč vsa manjšina znašla na istem političnem bregu, da so jo nedavne volitve dobesedno povezale in ji dale vedeti, kako številni so razlogi za pozabo notranjih različnosti ter siceršnje razdrobljenosti. Nekateri omenjeno dejstvo že pozdravljajo kot isto povezano znotraj slovenske manjšine v Italiji, ki je izpolnila prav vse naloge novega časa in na katere naj bi torej manjšina v celoti odgovorila. Z drugimi besedami, predlogi o nekakšnem Narodnem svetu Slovencev v Italiji, demokratsko izvoljenem skupnem predstavništvu, naj bi bili od zmage Oljke dalje odveč. Oljka naj bi torej odpravila vsakršne razdalje znotraj manjšine, zaradi česar so popolnoma odveč vsakršna razmišljanja o tistih povezavah, ki naj bi jih uresničila manjšina sama.

Že pred časom smo opozarjali, da je Dinijeva vlada sicer vse kaj drugega, kot je bila Berlusconijska, vendar so se pod njeno takirko dogajale tudi takšne stvari,

kot je "racionalizacija" slovenske šole. Poteze šolskega skrbništva takoj po volitvah dodatno dokazujejo, da se določene neugodne usmeritve nadaljujejo in bo morala manjšina ustrezno odgovoriti. Seveda bi bile razmere v primeru zmage sil desne sredine neprimerno slabše, kot so sedaj.

Jasno je torej, da mora slovenska manjšina v Italiji najti močnejše odgovore, ki so lahko le v večji strnjenosti in preseganju bajke vse številnejših komponent. Manjšina bi se torej morala zavedati, da zgolj ugodna državna ureditev ne more odpraviti njenih problemov, zaradi tega si mora prizadevati za uveljavitev posebnih pogojev, ki ji šele omogočajo normalno življenje. Dovolj odločni načrti v tej smeri pa lahko izidejo iz manjšine le tedaj, kadar je v njej dovolj tako zvanega skupnega manjšinskega interesa, kar pa očitno ni mogoče brez vnaprejšnje strnjenosti. Vse to pomeni, da mora najti manjšina vzrode za lastno povezanost tudi in predvsem znotraj sebe in za sebe, sicer je povezanost, ki jo narekujejo zgolj državljanska opredeljevanja, žal premalo. Otipljivo dejstvo predstavlja resnica, da so zadnje čase prizadevanja za tesnejšo manjšinsko strnjenost in organiziranost obstala na mrtvi točki, česar ne bi smeli podaljševati v nedogled. Na nazadnje si je mogoče zaznavno volilno prisotnost Severne lige med našimi ljudmi razlagati tudi s predpostavko, da se je marsikdo naveličal sedanjega stopicanja na mestu, ki se utegne še nadaljevati, če ne bomo znali zmage Oljke razumeti tako, da nam bo res v korist.

anglija

Katoliška nadškofija Southwark, ki poleg pokrajine Kent obsega tudi del Londona na desnem bregu Temze, vsako leto v aprilu ali maju priredi mednarodno (multicultural) mašo v stolnici sv. Jurija v Londonu. K tej slovesnosti, ki jo ponavadi vodi sam nadškof ali kateri do pomožnih škofov, povabijo predstavnike katoliških narodnostnih skupnosti, ki bivajo na ozemlju omenjene nadškofije.

Letos je slovesnost potekala na nedeljo Dobrega pastirja, 28. aprila. Mašo je vodil pomožni škof John Jukes ob somaševanju škofa Howarda Trippa, odgovornega za pastoralno delo med tujimi priselenci v nadškofiji, in številnih duhovnikov župnikov narodnostnih skupnosti ter velikega števila vernikov različnih narodnosti. Letos sta bila med somaševalci kar dva slovenska, naš župnik g. Cikanek in prof. Tone Jamnik, ki je za to priložnost prišel med nas iz Oxforda.

Izmed navzočih evropskih narodnosti vedno najbolj izstopamo prav Slovenci s svojimi barvitimi narodnimi nošami. Med vsemi narodnostmi pa prednjačijo Vietnamci s svojo številno mladino in otroki. Ti vedno ob kakem delu mašne daritve nastopijo z duhovnoobrednimi kretnjami ob spremljavi duhovne orientalske glasbe. Slovenski skupini je bil letos zupan mašni del z molitvami za vse potrebe.

Člani naše skupnosti so se letos udeležili te sv. maše v zelo velikem številu. Da bi priljubljeno slovesnost še bolj povzdignili, so se je udeležili tudi mnogi Slovenci iz oddaljenega Bedforda. Lepo je v množični procesiji videti našo skupino v narodnih nošah z bandero brezjanske Matere božje in z napisom SLOVENIJA. Vse v cerkvi navzoče narodnosti nas že pozna jo.

FILIP VIDMAR - sedemdesetletnik

Pred kratkim je predsednik župnijskega pastoralnega sveta slovenske katoliške župnije (misije) v Veliki Britaniji, g. Filip Vidmar iz Bedforda, praznoval svoj sedemdeseti rojstni dan.

Rodil se je v številni Vidmarjevi družini dvanajstih otrok, 24. aprila 1926, na Kovku v župniji Otlica nad Ajdovščino. Kot sin poštene slovenske in globoko verne katoliške družine se je tudi Filip, komaj 18-letni mladenič, po zgledu številnih poštenih primorskih fantov, avgusta 1944 pridružil slovenskim domobrancem.

Ob koncu vojne je prek begunskih taborišč v Italiji in Nemčiji januarja 1948 končno prispel v Veliko Britanijo. Najprej je dobil zaposlitev

pri nekem kmetu na Škotskem. Tam je delal do avgusta 1953, nakar se je preselil v Anglijo, ker mu je bila ponujena zaposlitev pri kovinarskem podjetju v mestu Bedford. V kleparski stroki je delal celih 20 let. Nadaljnjih 15 let je bil Filip zaposlen v avtomobilski industriji pri podjetju Vauxhall Motors, prav tako v Bedfordu. Zadnja 4 leta pred upokojitvijo pa je delal kot železostugar pri kovinarskem podjetju Saw Service. Vsega skupaj ima naš Filip za seboj kar 44 let delovne dobe v Veliki Britaniji.

V življenju si je izbral samski stan. Morda ni našel sebi primerne življenjske družice? Če bi jo, smo prepričani, da bi bil dober mož in oče svoji družini. To lahko sklepamo iz dejstva, da si je Filip med prvimi, ki so po vojni vihri prispeli na britanski otok, kupil hišo in si ustanovil svoj topel, urejen in gostoljuben dom. Tudi ljubezen do otrok, ki jo izkazuje svojim številnim, v Angliji in v Sloveniji rojenim nečakom in nečakinjam, ter ljubezen teh do strica Filipa, dokazujeta omenjeno trditev.

Toda božja volja je bila drugačna in Filip je ostal neporočen. Morda se je tudi zato lažje posvetil skupnosti. Spada k najzvestejšim in najbolj delavnim ter dejavnim članom naše katoliške slovenske skupnosti v Bedfordu in Veliki Britaniji. Rad pomaga našemu centru in posebno slovenskemu domu v Londonu in je velik dobrotnik slovenske katoliške misije. Prav gotovo je njegov zgled zavzetosti za življenje Cerkve in slovenske katoliške skupnosti pripomogel, da se je njegov nečak Bogdan Vidmar odločil za duhovniški poklic, nečakinja Mihaela Vidmar, strokovno usposobljena medicinka,

pa za redovno življenje v družbi slovenskih šolskih sester.

Pred petimi leti, ko je Filip dopolnil petinšestdeset let, se je po britanskem zakonu moral upokojiti. Namesto da bi mirno užival za služeni pokoj, je sprejel odgovorno dolžnost v skupnosti. Zaradi številnih zaslug za našo skupnost v Veliki Britaniji, ne nazadnje tudi zaradi njegove velike zavzetosti za prirejanje slovenskih dnevo v Bedfordu, je Filipa Vidmarja slovenska katoliška skupnost pred štirimi leti izvolila za predsednika župnijskega pastoralnega sveta. To dolžnost Filip, s pomočjo svoje sestre Gabrijele, ki je tajnica župnijskega sveta, lepo in vestno opravlja.

Slovenska skupnost, ŽPS in slovenska katoliška misija v Veliki Britaniji našemu dobremu Filipu iskreno in pristrčno čestitajo k sedemdesetletnici in kličejo božjega blagoslova za zdravje, srečo in zadovoljstvo pri vodstveni službi v naši katoliški skupnosti.

ŽPS

Tragična smrt angleškega katoliškega duhovnika - našega dobrotnika

Bedfordski Slovenci smo izgubili velikega prijatelja.

Življenjska pot častitega Johna Glena, župnika fare Kristusa kralja v Bedfordu, se je končala v požaru tamkajšnjega župnišča. Kako je prišlo do ognja, še ni povsem jasno. Domnevajo, da je zagorela posteljnina z električnim ogrevanjem.

Slovenci smo bili v njegovi fari vedno dobrodošli gostje. Zlasti ko smo obhajali slovenske dneve, nam je bila na razpolago tamkajšnja cerkev in obsežna dvorana. Vedno dobre volje nam je ustregel vsaki prošnji. Vselej nasmejan je bil med svojimi farani in vsemi, ki smo ga poznali, zelo priljubljen, zlasti ker je bil dober pevec in kitarist. Bil je tudi duhovnik bedfordske bolnišnice. Tam je obiskoval več naših bolnikov, jih tolažil in bodril.

Slovenci smo mu za vso njegovo požrtvovalnost in naklonjenost

zelo hvaležni. Prepričani smo, da zdaj uživa zaslužen plačilo pri svojem Stvarniku.

Filip Vidmar

avstrija

DUNAJ

Veliko noč je večina Slovencev preživela med svojci v domovini. Tisti, ki so ostali med prazniki na Dunaju, pa so lahko na veliko soboto molili pred novim božjim grobom, ki ga je po idejnem projektu arhitekta dipl. ing. Marka Lavrenčiča izdelal mizarski mojster g. Jože Kos. Tudi letos je bil blagoslov jedil v slovenskem jeziku.

Na veliko noč je bila slovesna vstajenjska maša ob 9.30.

14. aprila nas je obiskal g. dr. Vincenc Raišp in nam po končani sveti maši predstavil knjižno zbirko "Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763-1787".

O tej knjigi je g. Feliks Bister v spremni besedi zapisal: "Nič ne povezuje preteklosti in sedanjosti močnejše kot zgodovinski zemljevid. V primeru jožefinskega vojaškega zemljevida (1763-1787) niso pomembni samo kartografski znaki, ki prikazujejo na osnovi natančne izdelave dragocene podatke, ustvarjene pod vplivom človeka, o takratni kulturni pokrajini in o takrat še večinoma nedotaknjeni naravi, temveč je sestavni del tega zemljevida tudi izčrpen in s poklicno odgovornostjo vojaških uradnikov izdelan opis z vsemi podrobnostmi."

Slovenska skupina v narodnih nošah po mednarodni maši na nedeljo Dobrega pastirja (28. 04. 1996) skupaj s škofom Johnom Jukesom

Ob Gospodovi molitvi Očenaš smo si podali roke. Pred blagoslovom je Manja Šalamun zapela: Pred teboj, o Mati.

V nedeljo, 21. aprila, nas je v spremstvu staršev obiskala 12-letna pevka Manja Šalamun iz Krapja pri Ljutomeru. Dan prej je imela koncert v Slovenskem kulturnem centru Korotan in navdušila tamkajšnje poslušalce, predvsem otroke "male šole".

Nam se je predstavila že med sveto mašo, med katero lepo zapela Marijino pesem *Pred teboj, o mati*. Takoj po končani sv. maši je sledil koncert v dvorani našega centra, ki so se ga udeležili skoraj vsi obiskovalci slovenske sv. maše. Videli pa smo tudi nekaj predstavnikov avstrijske skupnosti.

Manja nam je ob glasbeni spremiljavi v dobri uri zapela različne pesmi iz slovenske zabavne glasbe. Tudi najmlajši so prišli na svoj račun. Glasbene točke je povezovala sama in se nam tako predstavila kot bodoča "spikerica". Povedala je, da je srečna in ponosna, ker je lahko pela na Dunaju.

Manjine točke smo nagrajevali z navdušenim ploskanjem. Po kon-

certu pa smo lahko kupili njene glasbene kasete in zgoščenke, in teh ni bilo malo.

Koncert nam je ostal v lepem spominu. Zahvala za to doživetje gre gospe Karmen in slovenski učiteljici dopolnilnega pouka na Dunaju gospe Danici Luci.

LINZ

V februarju je g. Ciril Lavrič želel še enkrat somaševati pri slovenski maši. Zbral je vse svoje moči, da je še zadnjikrat maševal v cerkvi, kjer se je nedeljo za nedeljo srečeval s svojimi rojaki. Na koncu maše je slovenski skupnosti izrekel poslovilne besede: "Obiskujte še naprej tako redno službo božjo, bodite si dobri med seboj, odpuščajte si in pozabite na žalitve, ostanite zvesti Bogu in svojemu narodu!"

Poslovilne besede dolgoletnega dušnega pastirja so segle do srca. Navzoči niso mogli zadržati solza.

Čutiti je bilo, da je to njegova zadnja sveta maša med nami.

Kmalu potem se je iz bolnišnice vrnil v Bad Muellacken, kjer je 3. marca, na drugo postno nedeljo, umrl.

V sredo, 6. marca, je bila v Haldau, kjer je stanoval, ob 18. uri sveta maša zadušnica, ki jo je ob velikem številu duhovnikov vodil g. škof Maximilian Aichern. Bilo je tudi več nagovorov (g. škof, mag. Josef Pichler, dr. Guenther Schorn (sošolec iz gimnazije) in Ludvik Počivavšek).

Navajamo misli g. škofa Aicherna:

Dragi bratje in sestre!

Evangelij o Jezusovi spremnitvi na gori Tabor ima veliko skupnega z življenjem in smrtjo Cirila Lavriča.

Poznal sem ga, kakor mi vsi, posebno pa Slovenci iz Linza v Zgornji Avstriji, kot globoko vernega človeka in duhovnika, ki je bil s svojo domovino zelo povezan in je zaradi komunističnega sistema v Sloveniji, ki je na vse mogoče načine zatiral versko življenje, dolgo trpel.

Tako je dušnopastirsko delovanje pokojnega Cirila bilo predvsem zunaj njegove domovine Slovenije.

Evangelij govori o Jezusovem vzponu na visoko goro Tabor. Ta vzpon je bil povezan s težavami in razočaranjem. Človek v svojem življenju doživlja čase, ko se dviga, napreduje. Tudi Ciril je napredoval. Vendar je vedno doživljal, da v zemeljskem življenju ne moremo ostati kar naprej na gori Jezusovega spremenjenja. Tudi Petrov predlog, naj bi postavili šotore na gori, ni bil uslišan. Kakor

apostoli, tako moramo tudi mi vedno znova zapustiti gore uspehov in sreče in se vračati v dolino naših vsakdanjih dolžnosti in skrbi. Pokojni Ciril je spoznal, da mora svojim rojakom pomagati pri ustvarjanju drugega doma tu v Avstriji. Posebej pa jih je vabil k nedeljski maši, kjer so ljudje doživeli del domovine in kjer so lahko črpali moč za svoje trdo vsakdanje življenje.

Kot zdomski duhovnik je najprej deloval na Koroškem v Avstriji, pozneje med rojaki v Franciji in nazadnje v Zgornji Avstriji in deželi Salzburg. Hkrati je dolga leta maševal v Freilassingu v Nemčiji.

Pokojni Ciril je postavil Boga v središče svojega življenja. Še celo svojo oporoko je sklenil s psalmistovimi besedami: "Gospodove milosti bom na vekomaj opevali" (Ps 89).

Prepričani smo lahko, da je že pridružen nebeškim zborom.

Tako je ta maša zahvala Bogu za človeka in duhovnika Cirila Lavriča.

Kdor je Cirila v zadnjih časih obiskoval in ga videl, ta je vedel, da bo kmalu prišla ura, ko se bo od tega sveta poslovil. Ta bolni in utrujeni duhovnik je v zadnjih mesecih marsikoga prevzel, saj je s takšnim mirom in spročenostjo gledal na svojo prihodnost, na odhod s tega sveta skozi vrata smrti, ki so za nas ljudi tako nejasna.

"Dolgo sem živel, zdaj moram oditi domov," mi je dejal pri enem zadnjih obiskov. Zdaj je to zemeljsko slovo prišlo. Zahvaljujemo se mu za vse, kar je trpel in storil za slovensko in nemško govoreče, za katoličane in za vse ljudi.

Ne pozabite ga v svojih molitvah, drage sestre in bratje, kajti tudi škofje in duhovniki se zavedamo resnosti Božje sodbe, ker kot dušni pastirji nosimo veliko odgovornost za božje ljudstvo.

Prositate Gospoda, da bi nam poslal delavce za žetev.

Zahvaljujem se vsem, ki ste Cirilu stali ob strani, posebno v zadnjem času; sestram v Gorici, kjer je

preživel skoraj šest let, sestram v domu upokojenih v Bad Muehlackenu, slovenski skupnosti, družini Zore in Šardi ter še mnogim drugim. Moral bi jih še veliko naštet.

Posebej se zahvaljujem g. magistru Josefu Pichlerju, duhovniku v Haidu, kjer je Ciril preživel skoraj 23 let..

Gospod, daj mu večni pokoj, in večna luč naj mu sveti, naj počiva v miru. Amen.

V petek, 8. marca, je bil ob 9. uri pogreb v Ljubljani. Pogrebno mašo je vodil dr. Alojzij Šuštar. Navzoča sta bila tudi g. škof Metod Pirih in Maximilian Aichern iz Linza.

Zbranih je bilo več kot petdeset duhovnikov in nekaj redovnic.

Ob tej priložnosti izrekamo zahvalo predvsem skupnosti iz Linza, ki se je udeležila pogreba.

V nedeljo, 10. marca, je bila za pokojnega g. Lavriča v Freilassingu ob 16. uri sveta maša zadušnica. Navzočnost številnih je pokazala, da so svojega dušnega pastirja imeli radi in ga cenili.

G. Cirila Lavriča ni več med nami, toda sadovi njegovega neutrudnega dela ostajajo. Leta in leta je sejal božjo besedo in oživiljal narodno zavest. V času njegovega delovanja so se pojavile sile, ki so hotele razbiti slovenske skupnosti. Marsikje po Evropi jim je tudi uspelo zasejati nezaupanje in sovraštvo med Slovence in jih tako razdvajati. Mislim na državno ideologijo pokojne Jugoslavije. Toda "vihar je njih same razdejal", slovenska skupnost iz Linza, Salzburga in Freilassinga pa bo naprej obstajala, dokler bo imela

(Dunaj) Del poslušalcev skupaj z Manjo v dvorani pastoralnega centra

ljudi, ki bodo s ponosom izpovedali: "Slovenec sem!" in bodo mlajši generaciji posredovali najdražji dar: katoliško vero in materin jezik.

Slovenska skupnost iz Linza

Belgija

LIMBURG

Slovenska katoliška misija

Smrt msgr. Vinka Žaklja nas je pretresla in presenetila. Nobeden ni premišljeval o tem, saj je bil vedno poln novih načrtov in spodbud. Ker je bil predsednik tukajšnje misije za Slovence v belgijskem in nizozemskem Limburgu, smo se morali sodelavci in odborniki na hitro pobrati in zgrabiti za delo. Vsi Slovenci in vsa slovenska društva na tem območju so najprej poskrbeli za pogrebno službo božjo, ki je bila na velikonočni ponedeljek, 8. 4. 1996, v Maasmechelenu, potem še skupaj s sorodniki za organizacijo prenosa V. Žaklja v Slovenijo.

Po pogrebu v Šentjoštu 11. 4. je bil sklican **izredni občni zbor** slovenske katoliške misije (18. 4.), na katerem smo se zmenili, kako bo organizacija misije delovala naprej. Nekaj sklepov vam že lahko povemo. O drugem pa boste obveščeni kasneje.

Na občnem zboru je bil razširjen **svetniški urad**, ki šteje trenutno 16 sodelavcev, ta bo naprej nadziral delovanje misije.

Izvoljen je bil sledeč **odbor**. Janez Pucelj (predsednik, začasni upravitelj), Aleksander Ackovič (podpredsednik), Polde Cverle (tajnik), Jože Globevnik (blagajnik).

Ker za enkrat še ni slovenskega duhovnika, so nam nekateri duhovniki obljubili pomoč, kadar bo potrebno: Janez Pucelj (Oberhausen), Martin Mlakar (Köln), Kazimir Gaberc (Charleroi), Ilc in Kozina (Bruselj).

Za enkrat v misiji še ni stalne osebe. Do takrat, ko bo stanovanje urejeno, in ko bo verjetno prišel med nas stalni duhovnik (vsaj upajmo), je možno dobiti katerega od naših sodelavcev v stanovanju misije (ta je tudi uradni naslov misije), največkrat ob sredah zvečer od 19.00 do 22.00. in ob sobotah od 18.00 do 23.00.

Naslov: G. Lambertlaan 36, 3630 Maasmechelen. Telefon in telefaks: +3289-762201.

Lahko se obrnete tudi na Janeza Pucija v Oberhausnu (+49208-644277).

Vse bo potekalo kakor poprej. Maše bodo v Genku in v Maasmechelenu še vedno vsako tretjo nedeljo na istem prostoru (K. Gaberc), v Heerlerheidenu pa vsako prvo nedeljo meseca (J. Pucelj).

Kot predsednik misije bo g. Janez Pucelj skušal redno imeti uradne ure v naši misiji. Vsaj v maju bo med nami vsak četrtek zvečer. Potem se bomo zmenili, da bo prihajal v misijo vsaj enkrat mesečno.

Ko bo spet začela izhajati Bakla, boste redno zvedeli program in red za naprej. Tudi v Slomškovem glasilu bomo redno poročali.

Za **Našo luč** bo treba na novo preveriti seznam naročnikov. Skrb za to sta prevzela: **B. Žabot**, Draaisstraat 14, 3600 Genk (+3289-362089) (okolica Genka) in **A. Kos. P.** Nicoulaan 13, 3630 Maasmechelen (+3289-764967) (Maasmechelen)

Slovenci iz Belgije na obisku v Sloveniji

Ob obisku svetega očeta v Sloveniji smo si Slovenci iz Belgije z avtobusom ogledovali Slovenijo (od 11. do 19. 5.). Prenočevali smo v Kandršah blizu Medijskih Toplic, od tam pa vsak dan šli na turistične poti (Ptujška gora, Ljutomer, Postojna, Ljubljana, Bled, Vintgar, Bohinj, Dolenjska itd.).

Med tednom smo se ustavili tudi v Šentjoštu in molili na grobu svojega pokojnega g. Vinka Žaklja. Glavni cilj pa je bil Maribor, kjer smo bili navzoči pri slovesni papeževi sveti maši.

(P. C.)

francija

CHILLEURS AUX BOIS (Loiret)

Na velikonočen ponedeljek smo se ljudje iz Loireta in okolice srečali okoli oltarja in skupaj obhajali Kristusovo vstajenje. Kristus je vstal, so prepevala naša srca, vstali bomo tudi mi. Med pridigo je g. Česnik nakazal pomen VSTAJENJA za vsakega izmed nas in povedal, kako naj bi v svetu pričevali Kristusovo trpljenje in

vstajenje. Po sveti maši smo odšli skupaj na kosilo v bližnjo restavracijo. Med obedom smo se pogovarjali, peli in smejali ter si obljubili, da se bomo drugo leto spet srečali v upanju, da nas bo še več skupaj. Blížal se je večer, ko smo se poslovili in si zapeli: "O zdaj gremo, o zdaj gremo, nazaj še pridemo!"

LURD

60-letnica redovniškega življenja

11. aprila 1996 je sestra Marija Kleva s svojimi sestrostrami v Lurdu praznovala 60-letnico redovniškega poklica. Rodila se je 7. 7. 1907 v Melijah na Primorskem. Pripada kongregaciji sester "Vernih duš v vicah". Leta in leta je delala po raznih krajih Francije in povsod je delila svoj nasmeh, posebno trpečim in revnim ljudem. Čeprav je njeno življenje že v jesenskih letih, še vedno pridno dela v Lurdu v hiši, kjer biva, in nosi sveto obhajilo po domovih, kot lahko vidimo na sliki. Rada je pomagala Slovencem po svetu in je nabrala veliko novih naročnikov za Našo luč. Za njen velik jubilej ji čestitamo in želimo, da bi še dolgo delo-

Sestra Marija Kleva skupaj s svojimi sestrostrami na vrtu

vala v Lurdu in nam delila bogastvo njega, ki je naše upanje in sreča. Draga sestra, še na mnoga leta!

Smrt sestre Marije Genevefe Povšič

Rodila se je 17. septembra 1903 v Grgarju pri Novi Gorici v skromni kmečki družini z 10 otroki. Po starših je prejela močno in trdno vero. Že od otroških let je po zgledu staršev pridno delala, in ta ljubezen do dela jo je spremljala do smrti. Vse njeno življenje je bilo molitev in delo. Ko je bila stara 23 let, je potrkala na vrata uršulinske hiše v Koprivnici pri Gorici in vstopila v red. Njena velika želja je bila, da bi šla v misijone v Afriko, ampak božja previdnost jo je pripeljala v Nantes v Francijo, kjer je ostala do svoje smrti; tam je tudi pokopana. Rada je obujala spomine na Slovenijo in velikokrat je sestram dejala: "Slovenska mati me je rodila in v vsej otroški preprostosti bom ostala Slovenka!" Njena šegavost in dobra volja sta ji pomagali, da je bila povsod priljubljena. Zadnja leta je sestra Marija Genevefa veliko trpela, a vse je znala obrniti v dobro. Večkrat je rekla: "Hvala! Bog me ljubi! Kakšno veselje za mojo dušo!" Na bolniškem vozičku je svet okrog sebe zadnje dni svojega življenja gledala z veselimi očmi in v zavesti, da jo Bog ljubi.

Sestram uršulinkam iz Nantesa ter njenim sorodnikom doma in po svetu izrekamo globoko sožalje. Naj počiva pri Gospodu, ki ga je ljubila!

MERICOURT

Bogoslužje velikonočnega časa vedno znova poudarja in postavlja v ospredje naše prerojenje po

zakramentu krsta in nas spodbuja k molitvi za vse tiste, ki so v velikonočnem času prejeli ta zakrament novega življenja.

Na 3. velikonočno nedeljo, 21. aprila, so v slovenski kapeli v Mericourtu prvi zakrament uvajanja v krščanstvo prejeli štirje otroci, bratje iz družine LEMAITRE; njihova mati je po rodu Slovenka. Tem štirim bratom, ALEKSANDRU, GUILLAUMEJU, ROBERTU in GILLI-ENU, starim od enega meseca do pet let, in njihovim staršem ter botrom vsi srčno želimo, da naj luč vere, LUČ VSTALEGA KRISTUSA, ki je zasvetil v njihovo življenje, nikoli ne ugasne.

CHATILLON - majsko srečanje

Društvo Slovencev je v soboto, 27. aprila, priredilo prvomajsko srečanje z veselico in plesom - kot je že utečena navada. Žal je bila udeležba bolj slaba. Prireditelji so se kot vedno potrudili za hrano in pijačo, Pariški slavčki pa igrali in peli za hiter in počasen ples. Če mize niso bile ravno vse zasedene, pa je bilo zato toliko več prostora na plesišču. Najbrž je za slabšo udeležbo več vzrokov: prireditev nekaj dni pred 1. majem, počitnice v pariški regiji in lepo vreme, ki je verjetno marsikoga zvalo drugam. Toda bila bi velika škoda, če bi zaradi slabše udeležbe začeli prireditelji opuščati štiri utečena srečanja (martinovanje, silvestrovanje, pustovanje in prvomajsko srečanje). Zahvala pa naj velja vsem, prirediteljem, glasbenikom in vsem tistim, ki so se prireditve udeležili in ji ostajajo zvesti.

PARIZ

14. aprila 1996 smo se po maši dobili v dvorani in ob slikah Mari-

je Demšar odprli lepo razstavo, ki jo je pripravilo Slovensko društvo v Parizu. Obenem nam je gospa Antonija Bernard predstavila knjigo *Kratka zgodovina Slovenije* (Petete histoire de la Slovenie).

Razstava slik je dokaz, kaj vse slovenski človek zmore, če ima dobro voljo. Slike zajemajo motive iz francoskega življenja in pokrajin. Pohvalno je, da je Marija naslikala tudi lepoto slovenskih krajev in vasi. Tako nas je popeljala na Vrhniko, na jadransko obalo in tja, kjer je živela. Po odprtju razstave nam je ga. Antonija spregovorila o zgodovinskih obdobjih v slovenskem življenju in zgodovini našega naroda. Prikazala nam je pozitivne in negativne strani njene *Kratke zgodovine Slovenije*. Bilo je tudi nekaj pomanjkljivosti. Osebo se mi je pri predstavitvi svoje knjige zdelo preveč skromna, saj je veliko delo in korak naprej že to, da lahko ponudimo Francozom v njihovem jeziku zgodovino Slovenije. Po njenem govoru je spregovoril g. veleposlanik dr. Andrej Capuder in to delo prikazal pozitivno, saj zdaj lahko vsak Slovenec da svojemu prijatelju Francozu to knjigo v roke.

Francozi bodo v prihodnosti bolje vedeli, kaj je Slovenija in kaj smo Slovenci v zgodovini Evrope. Nato smo bili vsi lepo povabljeni k prigrizku, ki so ga pripravile pridne roke naših gospa. Med pogovorom si je vsak preskrbel *Kratko zgodovino Slovenije*; knjiga je zelo lepo šla v prodajo. Takih knjig in razstav si še želimo. Hvala ga. Marija, hvala Antonija Bernard za veliko delo, ki ga opravlja med nami na zgodovinskem in umetniškem področju ter pri vzgoji naše mladine.

Velikonočna obnova v Parizu

Med velikonočnimi prazniki smo se redno zbirali k velikonočni obnovi, ki jo je vodil minorit Andrej Šegula. Od cvetne nedelje do velike noči nam je prikazal velikonočno skrivnost v luči senc in svetlobe življenja sodobnega človeka. Njegova klana beseda je prihajala od srca in se je po božjem nauku dotikala naših žejnih duš. Na cvetno nedeljo je imel srečanje s pariško slovensko mladino. Pred obredi je imel premišljevanje za vse na temo: "Kristusov slovesni vhod v Jeruzalem je upanje in veselje za vsakega človeka". V

njem je nakazal, kam nas bo s premišljevanji vodil med tednom. Njegova razmišljanja so nas popeljala v velikonočno skrivnost: "Brez velikega petka ne bi bilo velike noči". Ljudje so se teh srečanj udeleževali v lepem številu, saj se je vsak dobro zavedal, da so ti dnevi za rast v Kristusovo skrivnost najlepši in najbogatejši v celem letu. Očetu Andreju se vsi skupaj prav lepo zahvaljujemo za vse, kar je lepega povedal za našo duhovno rast k Bogu.

Prav posebno pa je treba pohvaliti g. dr. Janeza Zorca in Jeana, ki sta nam vse dni tako lepo okrasila cerkev sv. Terezije in izredno lepo pripravila božji grob. Ob tako lepo okrašeni cerkvi ima človek res veselje, da moli njega, ki je naše upanje in veselje.

Blagoslovitev velikonočnih jedil je bila v znamenju bogatih slovenskih navad. Prav lepo je bilo videti očeta Andreja med pisanimi košaricami, ki so ponazarjale preprosto vero naših ljudi.

Vsem želimo vesele in pravično zaslužene počitnice!

Uredil Silvester Česnik

FREYMING - MERLEBACH

Majnik - češčenje naše Nebeške matere

Že vrsto let za 1. maj poromamo k naši brezjanski materi v Habsterdick. To pot nam je živo začrtal naš pokojni msgr. Stanko Grims. Pot, ki jo obnavljamo vsako leto z veseljem in ljubeznijo do naše brezjanske Marije - simbola slovenskega naroda. Vsakemu romarju na tem kraju oživi spomin na pokojnega g. Grimsa.

Utrinke mladosti iz Pariza

Številni romarji, ki so prišli od blizu in iz oddaljenih krajev, smo se ob 10. uri zbrali pri sv. maši. Somaševali so kar štirje duhovniki: g. župnik Kamin, g. župnik Česnik iz Pariza, g. župnik Dejak iz Aumetza in župnik Streiff iz župnije Habsterdick. Pri sv. maši je pridigal g. Česnik in v lepih besedah prikazal vero in moč ljubezni sv. družine. Lepo ljudsko petje je obogatilo duhovno razpoloženje pri sv. maši. Šmarnične pesmi so v duhu verjetno vsakega navzočega popeljale na rojstne domove, na lep majniški mesec, ki smo ga v otroštvu preživeli doma. Tudi narava je za oko ponujala majniško cvetje.

Romarski kraj smo zapustili srečni, saj smo v duši čutili Marijin blagoslov. Zadovoljni smo se zbrali pri skupnem kosilu v prostorih misije Merlebach. Tam nas je čakalo okusno pripravljeno kosilo - prašiček na ražnju.

Takšna srečanja razveselijo vsakega, na njih lahko srečaš znanca, prijatelja in z njim pokramljaš. Zbrani smo bili iz številnih predelov Francije in tudi onkraj meje. Kramljanje je bilo živahno do 16. ure popoldne, ko smo se spet zbrali v kapeli sv. Jožefa pri litanijah, pri katerih smo se Mariji zahvalili za lepo preživet dan in jo prosili, da bi nas še naprej varovala in spremljala na poteh življenja. Na koncu pobožnosti smo zapeli še pesem "Lepa si, lepa si, roža Marija", pesem, ki jo je g. Grims tako rad prepeval.

Prihodnje skupno srečanje bo 9. junija; to bo zadnje srečanje pred počitnicami. Ob 10. uri bo sv. maša, nato skupno kosilo. Lepo vabljeni.

Julij in avgust sta meseca oddiha. Vsem želimo, da bi srečni preživeli zaželeno počitnice. Naj vas nebeška Mati vodi in varuje, ko se boste pridružili kač avtomobilov po vijugastih avtocestah, in vas pripelje na zaželeno cilje in nazaj na vaše domove.

September: Ne pozabite na naš ljudski praznik, in sicer v nedeljo, 1. septembra, v Stirin-Wendelu. Zbrali se bomo v protestantski dvorani, kot že vsa pretekla leta. Vsega bo na razpolago, veselja, zabave in domačih dobrot za lačne želodce.

Pridite, ne bo vam žal!

J. Curk

nemčija

AUGSBURG

Vabilo k "maši v naravi"

S posebnim veseljem vas vabim k zdaj že tradicionalni "maši v naravi", ki bo v nedeljo, 16. junija, ob 11. uri v Oberstdorfu, ob izteku skakalnice velikanke (Flugschischanze).

Za ta kraj smo se odločili zato, ker je prav tam pred 35 leti g. Jože Šlibar postavil svetovni rekord 141 m. Z željo, da ta dogodek počastimo, smo ga k temu slavlju povabili. Rad se je odzval in v kolikor bo mogoče, bo s seboj pripeljal tudi novo generacijo skakalcev s Primožem Peterko. Še vedno veljajo športniki za naše odlične ambasadorje slovenstva. Zaradi tega je letošnje srečanje širše zastavljeno in ste k temu dogodku po-

vabljeni vsi rojaki do blizu in daleč, iz Bavarske, Württemberskega, sosedje Avstrije in Švice ter celo iz Westfalije.

Mašo bo vodil msgr. dr. Janez Zdešar. Med mašo bo ljudsko petje ob spremljavi pihalne godbe iz Augsburga. Po maši bodo pozdravni govori, predstavitev slavljenca, g. Jožeta Šlibarja, ter drugih častnih gostov. Navzoča bosta tudi generalni konzul g. Andrej Grasselli in državni sekretar za Slovence po svetu g. dr. Peter Vencelj.

V kulturno-družabnem programu bodo sodelovali otroci slovenskih dopolnilnih šol, pevski zbori in folklorne skupine. Kdor bo želel, se bo lahko z dvigalom povzpel na sam vrh skakalnice ali pa si bo ogledal zanimivosti kraja. Drugi boste skupaj pokramljali, si zapeli, obnovili prijateljstva.

Pečenja na žaru ne bo. Vsakdo prinese svoj "proviant" s seboj. V bližini je tudi gostišče.

Maša bo v vsakem vremenu; če bo lilo, bo maša ob 12. uri v župnijski cerkvi v Oberstdorfu.

(München) Najmlajši učenci slovenske šole nas bogatijo s svojim ubranim petjem.

Narodne noše so še posebej zaželeni.

V veselem pričakovanju vas prav lepo pozdravljam. Vaš vdani

Joško Bucik

FRANKFURT

Mladina iz Dravelj v Frankfurtu

V dneh pred prvim majem so v Sloveniji vsaj za mladino, ki obiskujejo razne šole, od srednjih do visokih, počitnice. Zato imajo čas za potovanja. Ker je Frankfurt v mnogih ozirih središče Evrope, je razumljivo, da mlade ljudi privlači. Tako smo letos gostili mladino iz ljubljanske župnije Dravlje. Ker tam delujeta kar dva kaplana, ki sta študirala v Frankfurtu, Janez Perčič in Mijo Kekič, je bilo to še dodatna spodbuda, da so se odločili za pot v Frankfurt. Ker smo Slovenci v Frankfurtu premajhna skupnost (oziroma premalo držimo skupaj), da bi zmogli pokriti stroške za obisk večje skupine, so si mladi iz Dravelj morali plačati pot sami. S pomočjo osmih dobrih družin (nekateri so jih prenočili celo osem) smo jim dali vsaj prenočišče za dva dni. Čeprav ima redko kdo veliko stanovanje, mislim, da bi jih bilo lahko vseeno več, ki bi lahko prenočili vsaj enega ali dva. Dan prej, v soboto, 27. aprila, sta bili dve prireditvi, ki sta privabili množice Slovencev. 25-letnico je praznovalo društvo Sava, društvo Slovenija iz Wiesbadna pa je sodelovalo na mednarodnem festivalu v Naurodu. Če bi bil na teh dveh prireditvah enak program, kot v nedeljo popoldne v cerkvi, bi bilo razumljivo, da v nedeljo ni bilo dosti ljudi. Ker pa so bile prireditve različne in se je vsak v

nedeljo popoldne lahko naspal in spočil, je bilo pričakovati, da bo dovolj zanimanja tudi v nedeljo popoldne, saj je mladina iz Dravelj lepo prepevala v cerkvi in nato v dvorani. Letos je bilo že četrto leto zapored, ko smo imeli v gosteh mladinski zbor iz Slovenije. Vsak, kdor jih je slišal, je bil navdušen in je odšel domov poln lepih vtisov in doživetij. Zato je še toliko bolj nerazumljivo, da pride ob taki priložnosti tako malo ljudi. Letos smo zlasti pogrešali več naših mladih rojakov. Modernjša glasba bi bila za njih še posebej zanimiva. Škoda, da niso slišali.

(J. M.)

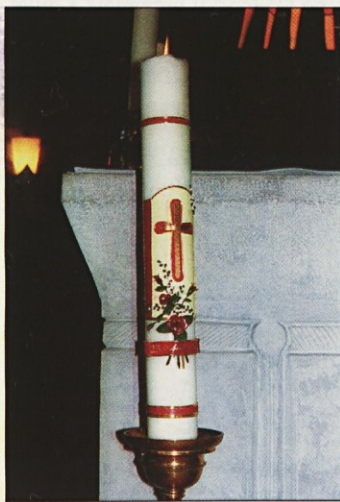
INGOLSTADT

25-letnica župnije

Slovenska župnija s sedežem v Ingolstadtu obsega tri bavarske škofije: Bamberg, Eichstätt in Regensburg. Koliko Slovencev živi na tem prostranem območju, je težko reči. Župnijsko mesečno pismo razpošiljamo na 600 naslovov, vemo pa, da jih je še mnogo več. Žal se

zgodí, da se nekateri naši rojaki preselijo. Ker nam ne sporočijo svojega novega naslova, zgubimo tako z marsikatero družino stik. Zgodí pa se tudi, da vedno znova odkrijemo kakšno novo družino. Najmočnejše skupine rojakov na našem območju so v Ingolstadtu, Nürnbergu in Regensburgu z okolico. Tako se je izoblikovalo sedem občestvenih skupnosti, ki se zbirajo pri slovenski maši. Naši župljani prihajajo z vseh koncev Slovenije, vendar pa jih je največ iz Prekmurja in Štajerske. V Nemčijo so prihajali zadnja leta šestdesetih in v začetku sedemdesetih let. Kmalu je začel občasno prihajati mednje tudi slovenski duhovnik, dokler ni bila ustanovljena slovenska župnija, ki letos obhaja srebrno obletnico. Na prvo postno nedeljo smo razglasili obletnico župnije in pri naši maši prižgali jubilejno svečo. Ta zdaj pri vsaki maši simbolizira župnijo, ki naj bi nam bila luč skozi naš čas. Obletnico bomo sklenili 26. oktobra s posebnim praznikom v Ingolstadtu.

Obhajanje obletnice je spodbuda, da se človek ustavi in ozre na prehojeno pot. Šest let sem v tej župniji. Medtem sem vsaj delno spoznal, kako je župnija v minulih letih rastla in se oblikovala. Po njej je Bog posredoval ljudem nešteto duhovnih dobrin. Slovenska župnija je bila duhovni most med nemško in slovensko Cerkvijo. V tem času so se v okviru župnije zvrstile tudi mnoge kulturne prireditve. Ne smemo pozabiti, da so največje stvari v poslanstvu župnije nevidne. Ko se z zadovoljstvom oziramo v preteklost, čutimo ob tem posebno hvaležnost do vseh tistih, ki so prispevali, da je župnija zaživela, da je živela in bila us-

*Jubilejna sveča za praznik
25-letnice naše župnije*

pešna. Ne le duhovnikom, ki so župnijo vodili, ampak vsem, ki ste ustvarjalno sodelovali. Hvala vsem za vašo zvestobo, kajti župnija to ste vi.

Obletnice ne obhajamo zato, da bi se spominjali nečesa, kar je bilo, ampak predvsem zato, da bi še naprej živeli kot župnija, da bi se še naprej zavedali svoje narodne in krščanske pripadnosti. Narodnost je eden od talentov, ki smo jih prejeli kot posebni božji dar. Zato ga ne smemo zapravljati, kot ne smemo lahkomišelnost zapravljati drugih darov, ampak jih moramo marljivo uporabljati v duhu Slomškovih besed, ki so duhovno vodilo naše obletnice: "Prava vera vam bodi luč, materin jezik pa ključ do omike."

Stanko Gajšek

MAINZ

Diakonsko posvečenje

V soboto, 20. aprila, je starodavno stolnico v Mainzu napolnila množica vernikov, nemških in slovenskih. Za diakona je bil namreč posvečen Roland Schäfer iz Weierstadta, ki si ga lastimo oboji. Oče je namreč Nemec, po rodu iz Vojvodine, mama pa Slovenka iz Naklega na Gorenjskem. Od tam je prišlo kar okrog dvajset sorod-

nikov in prijateljev. Nekaj Slovencev pa se nas je zbralo tudi iz Mainza, Darmstadta in Frankfurta. Nemška župnija iz Weierstadta pa je poslala v Mainz kar cel avtobus predstavnikov. Roland je že lani uspešno končal študij teologije, potem se je nekaj mesecev v Španiji učil španskega jezika in ker poleg nemškega jezika popolnoma obvlada tudi slovenski jezik ter govori tudi hrvaško in angleško, je pravi poliglot. Škofija Mainz ga bo zato lahko kmalu namenila za duhovno oskrbo tujcev, ko bo zmanjkalo tujih duhovnikov. Roland namreč ne bo vedno ostal diakon, ampak je to samo vmesna postaja do duhovništva. Eno leto bo še kot diakon imel prakso po nemških župnijah, čez eno leto pa bo posvečen za duhovnika. Obeta se torej nova maša, na katero se bomo morali dobro pripraviti tudi Slovenci. To leto priprave na novo mašo bo lahko velika duhovna spodbuda za slovensko župnijo, pa tudi izredna priložnost, da se nekoliko bolj predstavimo širši javnosti, saj smo Slovenci v primerjavi z drugimi narodi precej neopazni.

J. M.

MÜNCHEN

V naši župniji še vedno odmeva lep nastop ob materinskem dnevu, ki so nam ga pripravili naši šolarji pod vodstvom Melite in Mateje. Zahtevno igrico "Žogica Nogica" so uprizorili dovršeno, v veliko veselje svojih staršev in župljanov. Upamo, da bo to lepa spodbuda za delo v naslednjem šolskem letu.

Sobotna šola v naši župniji ima že bogato, več kot 25-letno tradicijo. Zdaj se je število učencev zmanjšalo, a trudili se bomo, da bi tudi

najmlajši generaciji omogočili dopolnilno izobrazbo v slovenščini.

Poučujemo tri predmete: slovenščino, verouk in domoznanstvo. Šolarji se vsako leto pripravijo na dva nastopa: za Miklavža in materinski dan. Zahtevnejši je nastop ob materinskem dnevu, ko učenci navadno uprizorijo odrsko delo iz slovenske književnosti in zapojejo nekaj naših pesmi. Tako spoznavajo slovensko umetnost in se vadijo nastopanja v javnosti.

Seveda pa je težišče vzgojnega prizadevanja versko oblikovanje. Vsako leto pripravimo prvoobhajanje, da prvič pristopijo k obhajilni mizi; letos 12. maja. Prihodnje leto pa bomo naše šolarje pripravili za zakrament sv. birme, ki bo v naši fari spet po treh letih. Vabimo vse slovenske otroke od 6. razreda naprej, da se nam pridružijo in duhovno pripravijo na prejem tega zakramenta. Novo šolsko leto bomo začeli 21. septembra.

OZNANILA

München

Slovenske maše so ob 17.30 v cerkvi sv. Duha na TalstraÙe, zraven Marienplatz. Pred mašo je priložnost za spoved. Vsako prvo nedeljo v mesecu se bere maša za vse navzoče in njihove pokojne. Pol ure pred mašo molimo za duhovne poklice in mir v svetu.

V četrtek, 6. junija, je zapovedan praznik sv. Rešnjega telesa. Maša bo ob 19.00 v župniÙu.

Vsak prvi petek v mesecu imamo mašo z molitveno uro v naši kapeli. Srečamo se 7. junija, 5. julija, 2. avgusta in 6. septembra ob 19.00.

Aleksander Drenovec nam rad zaigra na svojo harmoniko.

Šola bo še 15. junija - 22. junija je razdelitev spričeval z zaključno mašo s starši, 29. junija pa bomo šli na izlet. V lepem vremenu na HERZOGSTRAND v bližini Walchenskega jezera, ob slabem pa si bomo ogledali solni rudnik v Berchtesgadnu. Prijavite se čim prej.

Marijino vnebovzetje je zapovedan praznik v četrtek, 15. avgusta. Maša bo ob 19.00 v župnišču.

Socialni urad je odprt od ponedeljka do petka med 9.00 in 11.00 ter od 16.00 do 18.00.

Waldkraiburg

Maše so v farni cerkvi Kristusa Kralja 1. in 15. junija, 6. in 20. julija ter spet 7. septembra. V avgustu maši zaradi počitnic odpadeta. Pred mašo možnost za spoved.

Rosenheim

Maše so v kapucinski cerkvi pri pokopališču 9. in 23. junija, 7. in 21. julija (izjemoma) ter 8. septembra. V avgustu slovenske maše ne bo. Pred mašo priložnost za spoved.

Freilassing

Maše bodo 9. junija, 14. julija in 8. septembra v farni cerkvi.

OBERHAUSEN

Tokrat se moramo v našem farnem zapisu spomniti nekaterih pokojnih. Nekoliko zapoznalo objavljamo sliko pok. Srečka Puhmana iz Krefelda. Na kratko smo poročali o njegovi smrti v marčevski številki NL. Naj pred nas stopi spomin nanj še v sliki. Poznali smo ta njegov obraz in veselje na njem, naj nas spomni, da bomo zanj prosili večnih darov iz dobrote in ljubezni nebeškega Očeta.

Nismo še poročali o smrti ge. Silve Dobnik, roj. Križanec, iz Oberhausna. Ga. Silva je bila od vsega začetka zelo blizu slovenski skupnosti v župniji Oberhausen, ko sta prišla z možem Antonom iz avstrijskih lagarjev v Porurje. Njen mož je že v Avstriji delal kot posredovalec dela za Nemčijo. Svoje delo je nadaljeval tudi v Oberhausnu, in tako je bil njun dom nekakšno stičišče in križišče potov

Pok. Srečko Puhman iz Krefelda skupaj z ženo Roziko ob družinskem slavlju, nedolgo preden ga je Bog poklical k sebi.

Silva Dobnik je umrla 4. marca 1996.

mnogih naših ljudi, ki so iskali delo. Najprej je bilo treba urediti listine in dokumente. Ga. Silva je mnogim postregla z domačnostjo in prijaznostjo.

V svojem domu je bila skrbna žena in mati sinovoma Antonu in Edvardu; skupaj z očetom jo bosta zelo pogrešala, čeprav sta že odrasla in imata že svoji družini.

Rodila se je leta 1926 v številni Križančevi družini v Logu ob Sotli, druga v vrsti osmih otrok. Večina jih je šla na tuje za kruhom; trije so še med nami v Oberhausnu. V daljnem sorodstvu je bila to že tretja smrt v enem letu, tako da je stiska križa in preizkušnje težko legla na vse sorodstvo in tudi na vso našo skupnost.

Ga. Silva je bila ena izmed najzvestejših nedeljnikov pri slovenski maši v Sterkradeu, pridna pomočnica v slovenski farni skupnosti in na prireditvah ter vztrajna sodelavka Slovenskega centra. Vedno se je bomo spominjali s hvaležnostjo. Globoko smo prepričani, da je svojo končno srečo našla pri dobrem Bogu, v katerega je verovala.

23. avgusta je v Würselenu pri Aachnu nenadoma preminil tudi

Mihael Grilj je umrl 23. aprila 1996, star 68 let.

g. Mihael Grilj. Pred enim mesecem je bil še med nami v Eschweilerju. Na tem zadnjem srečanju nam je razlagal, kako se veseli slovenske družbe. Pripovedoval je o svojih velikih težavah z zdravjem. Vendar v njem ni bilo utesnjenosti zaradi tega. Z ženo Vido sta bila zadnji čas redno pri slovenski maši.

Pokojni Mihael je bil rojen leta 1928 v vasi Jelševica blizu Trojan. V Nemčijo je prišel že leta 1962 skupaj s svojo ženo Vido in dvema sinovoma. Nekaj časa so bivali v Alsdorfu, kasneje pa se je preselili v Würselen, kjer so si zgradili svoj dom. Po upokojitvi je g. Mihael preživel več kapi, nazadnje je temu napadu tudi podlegel.

Pogreba se je udeležilo precej rojakov. Dan po pogrebu smo se zbrali tudi k slovenski maši v Eschweilerju in posebej molili zanj. Mnogi njegovi prijatelji so obžalovali, ker niso zvedeli za njegov odhod, da bi ga prišli pospremit na zadnjo pot. Spominjali se ga bomo toliko bolj v molitvi in ga priporočali skupaj z njegovimi najbližjimi Bogu, ki daje novo življenje.

Vsem sorodnikom iskreno sožalje v zavesti, da so naši rajni še bolj naši prijatelji, ker je v njih božja ljubezen že popolna in brez ovire.

J. P.

SCHUTTERWALD (Baden)

Slovenska skupnost, ki se je do pred nekaj leti mesečno redno zbirala k slovenski maši v Schutterwaldu pri Offenburgu, ni bila nikoli posebno številčna. Žal pa zgleda, da bo treba tudi sedanja občasna srečanja in maše v slovenskem jeziku v tem kraju dokončno opustiti, ker že nekaj let število udeležencev ni preseglo števila prstov na obeh rokah.

Iz časov, ko se je ta majhna slovenska skupnost še redno zbirala, je bila na tem območju gotovo najbolj poznana Vrablova družina, saj je bil vsakdo deležen gostoljubja Anice in Cirila Vrabla. So namreč sosedje župnijske cerkve v Schutterwaldu. Zato je bilo med slovenskimi rojaki v okolici Offenburga najbolj poznano tudi njihovo stanovanje.

Drugič pa so bili (in so še) Vrablovi poznani zaradi svojih štirih sinov, ki so iz leta v leto rastle v prave korenjake. Zaradi njih štirih je pravzaprav tole poročilo. Lani poleti so vsi štirje sklenili in se odločili, da se družno povzpnejo na vrh Triglava. In osvojili so tega najvišjega očaka med slovenskimi gorami, ki je hkrati tudi simbol slovenstva. Dokaz za to pa je pričujoča fotografija. Preveč so se vsi štirje skrili pod planšarske klobuke, zato vam zaupam še njihova leta: vse štiri je mogoče spraviti med številki dvajset in trideset.

Poročilo in slika naj bosta pred temi poletnimi počitnicami tudi spodbuda, da bodo še kateri naši rojaki ob obisku domovine v letošnjem poletju sledili njihovemu zgledu.

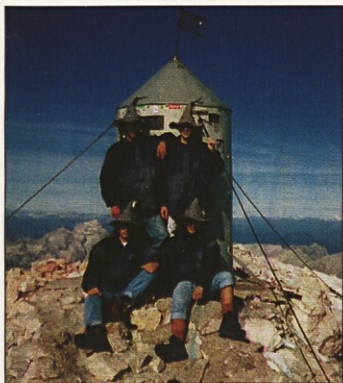
(B. S.)

STUTTGART:

V začetku letošnje pomladi so se v dveh družinah veselili krsta svojih otrok. Zakoncema Vudler se je rodila hči, ki je pri krstu prejela svetopisemsko ime Tamara, za-

Vrablova družina zbrana ob praznovanju 30. obletnice poroke Anice in Cirila Vrabla.

Vsi štirje "Vrablovi fantje" na vrhu Triglava so se skrili pod široke klobuke.

konca Marocco-Pihler pa sta za sina prvorojenca izbrala ime Leandro. Želimo, da bi bila oba otroka v veselje svojim staršem ter v ponos Cerkvi in širši skupnosti.

Velikonočni prazniki so tudi letos potekali v slovesnem razpoloženju. Čeprav ste šli mnogi med svoje domače v Slovenijo, se nas je pri bogoslužjih zbralo kar lepo število.

*"Kdor mi hoče romar biti,
romar svetega Jakoba,
mora zjutraj zgodaj vstajat,
zvečer pozno spat iti..."*

je zapisal že pred mnogimi leti Matevž Romikar.

Tako je bilo na velikonočni ponedeljek zjutraj zelo živahno na stuttgartskem letališču. Tam smo se namreč zbrali romarji k sv. Jakobu v Kompostelo in k Mariji v Fatimo.

Za dober teden se je bilo treba posloviti od domačih, sodelavcev, prijateljev, sosedov in pustiti vsakdanje skrbi.

Nekatere je bilo strah pred prvo vožnjo z letalom, a vse to je bilo

hitro mimo. Kmalu smo leteli nad zasneženimi Alpami, nad severnoitalijanskimi jezeri, se spustili in pristali v Milanu ter nadaljevali polet prek južne Francije, nad Monte Carlom, Sredozemskim morjem, nad sončno Španijo do Lizbone in Porta ob Atlantiku. Tam se je nadaljevalo naše romanje "po zemlji". Na poti do Santiaga smo si poleg Porta, kjer je "doma" po vsem svetu poznano vino, ogledali še nekatera mesta in znamenitosti. Veliko poti vodi v Santiago, po katerih že tisoč let hodijo in se vozijo romarji na grob sv. Jakoba. Kot se zlijejo žlebovi školjke, tako se združijo vse te poti v starodavnem kulturno zelo bogatem Santiagu, čigar "srce" je bazilika z grobom prvega apostola - mučenca sv. Jakoba. Umetniško je to pravi biser, ki romarja nagovori z neštetimi, v kamen vklesanimi sporočili iz Svetega pisma in vsakdanjega življenja.

Majhno portugalsko mesto Fatima je postalo svetovno znano ob posebnih dogodkih leta 1917, ko se je trem otrokom prikazala Marija in jih razodela sporočilo, ki presega osebni pomen. Takrat je v Rusiji divjala pod vodstvom Lenina krvava revolucija, na Portugalskem pa je takratna vlada pripeljala deželo na rob propada. Angel miru je tedaj učil otroke molitve in pokore in jih tako pripravil na srečanje z Marijo in na vse, kar je sledilo. 13. maja se je prvič prikazala, 13. oktobra pa se je razodela kot Kraljica rožnega venca.

V Fatimi smo se še posebej zahvalili Mariji za njeno varstvo pred petimi leti, ko smo bili obvarovani grozot vojne, kakršnih smo bili priče v naši neposredni bližini.

V Lizboni nas je prevzel več kot 20 m visoki spomenik Kristusa Kralja, ki se na osemdesetmetrskem podstavku dviga nad mestom in vsem sporoča veliko zahvalo portugalskih žena, ki so za ta spomenik darovale svoj dragoceni nakit v veliki hvaležnosti, da Portugalska ni bila potegnjena v vrtnice druge svetovne vojne in so tako njihovi možje ter sinovi ostali doma, njihovi domovi in mesta pa neporušena. Portugalska, ki je v zgodovini osvojila toliko dežel in so njeni "sinovi" v petsto letih prinesli domov toliko zlata in dragocenosti, kljub temu ni tako "bogata dežela". To spoznanje je morda dragoceno za nas, ko gledamo, kaj se dogaja v naši domovini.

Romanje nam je prineslo veliko notranjega bogastva; to se sploh ne da primerjati z materialnimi stroški, ki so bili za to potrebni. Tako smo torej letos naredili drugi korak v petletni pripravi na 2000-letnico Jezusovega rojstva. Drugo leto bomo poromali v Rim, leta 1998 v Lurd, 1999 pa v Sveto deželo!

Svete maše junija, julija in avgusta:

STUTTGAERT: Sv. Konrad, Staffenbergstr. 52: 2., 9., 16. in 30. junij, 7., 14. in 21. julij ter 4., 11., in 18. avgust ob 16.30.

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij, Koperikusstr. 1: 2. junija in 7. julija ob 10.00.

SCHW. GMÜND: Sv. Jožef, Jozefstr. 1, 9. junija in 14. julija ob 9.30.

SCHORNDORF: Sv. Martin, Knekeinstr. 34: 16. junij in 21. julij ob 8.45.

AALEN: Sv. Avguštin, Langertstrae 116: 16. junija v OBERSDORFU in 21. julija ob 11.00.

BÖCKINGEN: Sv. Kilian, Ludwigsburger Str. 66: SOBOTA, 22. junija in 27. julija ob 17.00.u

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo, Gehrstr. 3: 23. junija in 28. julija ob 9.00.Gehrstr.

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta, Hauserhaldenweg 38: 23. junij (KRESOVANJE ob 16.00!), 28. julij in 25. avgust ob 17. uri!

BÖNNIGHEIM: 30. junija ob 10.00, nato piknik ob dnevu državnosti.

SOBOTNA ŠOLA:

PRVO SV. OBHAJILO: V Stuttgartu 9. junija ob 16.30 - tudi kot "ponovitev" oz predstavitev v slovenski skupnosti za tiste otroke, ki so bili pri obhajilu v nemških župnijah. Sporočite nam!

V nedeljo, 30. junija, bo društvo MURA pripravilo praznovanje 5. obletnice slovenske samostojnosti. Ob 10. uri bo sv. maša v cerkvi v Bönnigheimu, potem pa piknik v društvenih prostorih.

KD SLOVENIJA-STUTTGART e.V., SKUD TRIGLAV e.V, MPZ DOMAČI ZVON in SLOV. ŽUPNIJA STUTTGART vabimo na praznovanje 5. obletnice samostojnosti države Slovenije, ki bo v nedeljo, 23. junija, s sv. mašo ob 16. uri ter s kulturnim in družabnim programom ob 17.30 v cerkvi ter v dvorani sv. Elizabete v Esslingenu.

KD Slovenija-Stuttgart in slovenska župnija v Stuttgartu tudi letos organizirata vzpon na TRIGLAV, ki bo od torka, 30. julija, (dobimo se v Vratih ob 9.30) do petka, 2. av-

gusta. Prevoz s kombijem bo iz Stuttgarta v ponedeljek, 29. julija. Prijavite se v Slov. domu! Vabljeni mladi in odrasli!

Počtniško srečanje oz romanje bo letos v SOBOTO, 3. avgusta, k MARIJI na SVETE GORE bo SOTLI. Ob 16. uri bo sv. maša, potem pa družabno srečanje v gostišču pod cerkvijo.

Mladi: Želite preživeti nekaj dni z vrstniki v Sloveniji ali na velikih mednarodnih srečanjih v Franciji (Taize, Paray le Monial)? Oglasite se v Slovenskem domu ali po telefonu!

SLOVENSKI DOM:

Konzularni dnevi: Sophienstr. 25/II, Stuttgart: 13., 20. in 27. junija, 4., 11. 18. in 25. julija (avgusta ni uradnih ur) 5., 12. in 26. septembra od 9.00 - 12.30 in 13.00 - 16.00. Tel.: 0711/ 640 10 31/32 ali München: 089/ 543 98 19.

nizozemska

Slovenska katoliška misija v Belgiji in na Nizozemskem

Nepričakovano se je od nas poslovil naš mons. Vinko Žakelj. Slovenci iz vseh slovenskih društev v belgijskem in nizozemskem Limburgu smo se skupaj od njega slovesno in veličastno poslovili na velikonočni ponedeljek, 8. 4., v cerkvi sv. Barbare v Maasmechelenu, kjer je tako dolgo živel. Ali

nismo s tem Slovenci dokazali, da lahko složno stopimo skupaj, tako kakor je nam naš duhovni vodja vedno govoril?

Še pred enim letom smo mu skupaj zapeli pri zlati maši. V isti cerkvi smo mu ponosni slovenski zdomci pripravili zasluženo proslavo, katero je podoživljal doma in še enkrat v zamejstvu. Prav naš g. kaplan nam je vedno govoril o pomenu vseh treh Slovenij, ki naj bi se redno srečevale na evropskem križišču na Svetih Višarjah, kjer že stoji Dom Lamberta Ehrlicha. Posrečeno izbrane proslavel!

Kdo si je takrat mislil, da nas bo že čez eno leto zapustil? Treba se je bilo posloviti. To smo storili Slovenci skupaj. Tudi na pogrebu v domačem šentjoštu so bili navzoči zastopniki vseh društev.

V življenju je pokojni uresničil marsikaj. Prišel je v slovensko izseljenstvo, kjer so rojaki živeli v zelo težkih razmerah. Ostal je med njimi, čeprav bi lahko imel drugod lepšo prihodnost. Z njimi je živel do smrti, in to še bolj skromno kot mnogi drugi. Služil je slovenstvu; vse bi dal, da bi Slovenci na tujem postali močne krščanske osebnosti, ki vedo, kaj hočejo, ki razmišljajo, molijo, berejo, se oblikujejo, sodelujejo... Kolikokrat smo našega odličnega govornika slišali, kako je poudarjal krščanske in evangelijske vrednote? V poštenu integraciji z okoljem, kjer živi, naj bi Slovenec ljubil resnico in pravičo, zraven pa nikdar ne pozabil na svoje korenine. Ali smo se to kaj zapomnili?

Ker je živel v Belgiji, je tam ustanovil in prijavil Slovensko katoliško misijo, pri svojem delu pa ni nikdar delal razlik med sloven-

skimi kristjani na svojem območju. Ali nam ni pokazal, kako je treba delati skupno? Velikokrat je poudarjal, da je ponosen na Slovence na Nizozemskem, ki so naredili velik čudež, saj so ohranili močne pevske in folklorne skupine. Belgijskih Slovencev je manj, uresničijo pa drug čudež, ko včasih napolnijo veliko dvorano z malo ljudi. V zdomstvu nas bo čedalje manj, zato pa moramo biti bolj gosti v dejanju. Tega se je najboljši zavedal prav naš mons. Vinko Žakelj.

Kako pa bo šlo naprej? Z odločno besedo povejmo, da bomo nadaljevali njegovo delo in opravljali to, kar je naše poslanstvo. Močno pa potrebujemo vsakega s te ali druge strani državne meje. Najbolje bi bilo, da bi na limburgskem območju čim prej vsi, posamezniki in društva, tesno sodelovali v eni slovenski katoliški misiji. Ne moremo si privoščiti, da bi velikemu človeku, ki je bil mnogo let naš zgled, obrnili hrbet. V korist slovenstva bomo naprej ustvarili skupnost, ki bo vredna čakati na naslednjega duhovnika.

Srečanje slovenskih pevskih zborov

V Heerlenu na Nizozemskem je v soboto, 4. 5., potekalo 7. srečanje slovenskih pevskih zborov iz zahodne Evrope. Srečanje je vsako drugo leto na drugem kraju, pobudnik pa je bil MPZ Zvon iz Heerlena leta 1984. Od takrat so se zbori srečali še v Merlebachu, Maasmechelenu, Stuttgartu, Moersu in v Berlinu.

V cerkvi sv. Gerardusa Majelle se je zbralo 12 slovenskih zborov, čez 500 zavednih slovenskih pevcev in pevk. Dogodka so se ude-

Pokojnega Vinka Žaklja so pokopali v domači zemlji v Šentjoštu.

ležili tudi veleposlanik RS za Bene luks, Jaša L. Zlobec z ženo in mnogi drugi.

Vsak zbor je izvedel svoj program. Organizator, Zvon iz Heerlena, je bil prvi na vrsti. Sledili so Bled iz Essna, Slomšek iz Maasmechelen, moški oktet in dekliški oktet iz Berlina, Naš dom iz Genka, Domači zvon iz Stuttgarta, Slovenski cvet in Slovenski fantje iz Moersa, ATSO iz Aumetza in Jadran iz Merlebacha. Kot gost popoldanskega pevskega dogodka je PAZ Vinko Vodopivec iz Slovenije navdušil publiko s kvalitetnim petjem.

S skupno pesmijo so pevci iz vseh 12 zborov na koncu odločno zapeli in potrdili geslo "Pevci smo slovenski mi", pod katerim je to srečanje potekalo. Po srečanju so se udeleženci srečali v bližnji dvorani in ob kozarčku in prigrizku še dolgo prepevali. Vodje in predsedniki zborov pa so na kratkem pogovoru govorili o naslednji reviji.

Z darovanjem v dober namen namesto rož za mons. Vinka Žaklja, z nabirkami okoli veliko nočnih praznikov in s postno akcijo so v

Belgiji in na Nizozemskem zbrali 79.515 belgijskih frankov. Obveščamo, da so se sodelavci društva Slomšek in slovenske katoliške misije zmenili, da bo vsota razdeljena in namenjena trem dobrim namenom. 30.000 bodo dali za popravilo cerkve na Razkrižju, 25.000 za tiskovni sklad Naše luči v Ljubljani, 24.515 pa za dober namen v Belgiji. Pri izbiranju zadnjega se bomo posvetovali z župnikom pri sv. Barbari, kjer je mons. V. Žakelj služil kot župnik. Vsem, ki ste tako bogato prispevali, se za tako izrazito velikoдушnost pristrčno zahvalimo.

P. C.

PAZ Vinko Vodopivec uspešno gostuje po Nizozemskem in v Belgiji

Primorski akademski zbor, imenovan po znanem slovenskem duhovniku in skladatelju Vinku Vodopivcu (ustanovljen leta 1953), je pod vodstvom pevovodkinje Katje Kovač gostoval v več krajih po Nizozemskem in Belgiji. V tednu po 28. aprilu je imel zelo razgiban program.

Takoj po prihodu so nastopili v baziliki v Maastrichtu.

V belgijskem mestu Aalst so pred tisočglavo publiko prepevali skupaj s tamkajšnjem zborom Schola cantorum cantate domino, ki je kot kulturni ambasador Flandrije izvajal 35. jubilejni koncert. Sledil je koncert v Utrechtu, dvakrat pa so prepevali Slovencem iz zbora Zvon v Heerlenu.

Turnejo so sklenili kot glavni gostje na 7. srečanju slovenskih pevskih zborov v zahodni Evropi v cerkvi sv. Gerardusa v Heerlenu. Obisk PAZ Vinka Vodopivca je bil po zaslugi slovenskega rojaka in pevovodja Tonija Kropivške zelo uspešen.

P. C.

švedska

Glas s Švedske

Delo slovenskega dušnega pastirja je bilo v mesecu marcu in aprilu zelo aktivno. Bil je to postni čas in čas sestanka vseh narodnih dušnih pastirjev iz vse Evrope v Kemptnu blizu Münchena v Nemčiji. Do sestanka je bilo potrebno priti do 8 slovenskih skupnosti, kar pomeni, da je bilo potrebno prevoziti približno 1.800 kilometrov po Švedski. Nato je sledila približno 1.600 kilometrov dolga pot v Kempton, kjer so se slovenski dušni pastirji poglobljali v pastoralno delo in probleme, ki jih imajo na terenu in iskali skupne rešitve. Obenem pa so s svojji

mi izkustvi na terenu bogatili drug drugega. Vse to je bilo podkrepjeno v prostem času s slovensko narodno pesmijo, ki je odmevala v samostanu prijaznih sester. Tudi smeha in pristnega velikonočnega ter duhovniškega veselja ni manjkalo, čeprav je križ vsakega izseljenkega duhovnika verjetno precej težji, kot pa duhovnika v domovini. Pa to ni "jamranje", ampak veselje, da smemo biti z našimi ljudmi tam, kamor jih je zanesla pot in želja po notranji ter zunanji svobodi, pripadnosti Kristusu in Njegovi Cerkvi ter prizadevanje za ohranitev slovenskih korenin tudi v tujini, kakor želja za boljši košček kruha zase in za svojo družino.

Oznanjevanje, skrb za delitev zakramentov in s tem za zveličanje ljudi, ter karitativna dejavnost med našimi izseljenci, vse to je povezovalo vse udeležence v aktivno delo, kakor tudi v bogatitev drug drugega z izkušnjami s terena. Bog povrni bratje v duhovništvu za tolike stvari, kakor tudi za vso materialno pomoč, ki jo z ljubeznijo naklanjate svojima bratoma v Severni Evropi. Ob tej priliki tudi hvala vsem domačim in prijateljem, ki skrbite, da more priti slovenski duhovnik tudi s Švedske na obisk v domovino, kar je povezano vsakokrat kar z velikimi stroški. Vseh dobrotnikov, tudi tistih ob 40. obletnici rojstva, se je slovenski dušni pastir Zvone že spominjal v molitvah in se zanje zahvaljeval Bogu z darovanjem svetih maš za dobrotnike in sorodnike. To se bo dogajalo tudi v bodoče, saj čuti neizmerno hvaležnost za vse "svoje", ki mu pomagajo živeti poslanstvo narodnega dušnega pastirja na Švedskem.

Iz Kemptna je sledila pot v domovino, kar je približno 500 kilometrov. Tudi v Sloveniji se je nabralo 700 kilometrov ob obiskih domačih in ob urejanju nekaterih stvari v Ljubljani in Mariboru. Po vsem tem je bilo potrebno čez nekaj kratkih dni reči slovo svojim in domovini, kjer pa je kljub kratkemu bivanju uspelo s svojimi sošolci in sošolkami ter razredničarko in ravnateljico iz osnovne šole Globoko obhajati srebrni jubilej, kar je želja za učenost razkropila vse po domovini. Bogu in vsem, ki so to lepo srečanje pripravili prav v času obiska v domovini, prischno hvala in Bogplačaj! Ob vsem lepem doživetju in utrjevanju korenin, se je bilo potrebno vrniti nazaj na Švedsko, kar pomeni spet na približno 2.000 kilometrov dolgo pot.

Sledil je nekajurni postanek v Göteborgu, priprava za sveti maši v Olofströmu in Nybroju, kratek počitek od naporne vožnje in spet na približno 1.000 kilometrov dolgo pot. Ob 6.800 kilometrov "dolgem mesecu marcu" seveda ni čudno, če je "križ" v hrbtnici dal znamenje; kar je preveč, je le preveč. Op.: Gorje če bi bila tam "zvezda", ker bi bila bolečina še večja. Bogu hvala za vso moč in spremstvo na vseh teh dolgih poteh. Dobro da policija na Švedskem ne vè, da se v misijskem avtomobilu vozi veliko potnikov, saj slovenski duhovnik mèni, da mora z njim potovati kar veliko angelov varuhov, ki skrbijo, da se mu nič hudega ne zgodi in da more k vsem skupnostim priti pravočasno.

Postni čas je tako hitro in delovno minil in se spremenil v Velikonočno slavo. Hvala Bogu in lju-

dem za lepo sodelovanje v cerkvi: Landskrona, Malmö in na Veliki ponedeljek v Göteborgu, kjer so ljudje presenetili svojega duhovnika s številčno udeležbo, saj jih je bilo pri slovenski sv. maši približno čez 200. Kako drugače odmeva slovenska cerkvena pesem, posebej velikonočna, ki je polna veselja, če je veliko ljudi v cerkvi.

Bogu hvala za 40. letnico, vsem, ki ste izrazili čestitke svojemu dušnemu pastirju in ste mu podarili svoje darove. Bog vam povrni vsem, posebej tudi za vse duhovno spremstvo, za vse molitve in žrtve, da je mogoče vztrajati v dobrem!

Jubileji: 60. letnica rojstva Franca Breznika in Maria Bestjaka iz Köpings. Okrogle obletnice se tako kar vrstijo, tudi na Švedskem, saj življenje teče s svojo hitrostjo naprej. Bogu hvala za življenje po ljubezni staršev in za "trdne Slovence", kakor sta tudi Franček in Mario. Hvala jubilaroma za vse, kar dobrega storita v slovenskem društvu Simona Gregorčiča v tem kraju. Posebej hvala g. Frančku za vso pomoč in povezavo med našimi ljudmi tudi v cerkvi, kjer se zbirajo naši verni Slovenci in Slovenke. Naj vaju in vse letošnje jubilate, ki ste že ali pa še boste obhajali okroglo obletnico, Bog živi še na mnoga leta! Iste čestitke za rojstni dan naj poromajo tudi k zakoncema Macuh iz Köping obenem pa tudi želja, da bi g. Alojz ob pomoči skrbne in dobre žene Angele še naprej z veliko odgovornostjo povezal in vodil slovensko skupnost v tem kraju.

Zvone Podvinski

švica

Velikonočno praznovanje

Praznovanje velike noči je v tujini sicer nekoliko bolj skromno kot doma, saj ni vstajenske procesije, ni mogočnega pevskega zbora, ni pritrkavanja zvonov. A kljub temu je velikonočno jutro drugačno od drugih juter in se velikonočna nedelja razlikuje od drugih nedelj. Že v zraku - kot da se čuti nekaj skrivnostnega, srca vernih kristjanov pa napolnjuje neko sveto razpoloženje. Kako tudi ne, saj je velika noč največji in najpomembnejši krščanski praznik. Za resnično praznično doživetje je zato potrebna ustreza priprava. Bistveno pri tem je urediti svojo notranjost (vest, dušo) z zakramentom sprave (spovedi). Razna opravila, kot npr. priprava pirhov, pečenje in kuhanje velikonočnih jedil, urejanje stanovanja, lahko k velikonočnemu praznovanju veliko pripomorejo, a ne morejo in niti ne smejo biti prva in glavna stvar, kar zlasti na radiu in TV radi zavajajoče prikazujejo.

Da bi velikonočna jedila imela praznični značaj in pomen, jih na veliko soboto nesemo k blagoslovu. Tako se bolj zavestno spominjamo "vsega, kar je Bog ustvaril za nas", v naših domovih pa se večajo "mir in veselje, vera in upanje ter hvaležnost do Boga in bližnjega" (obrednik BLAGOSLOVI). Tako smo na Solothurnskem območju slovenske misije blagoslovili velikonočne jedila v Fribourgu,

Bernu, Oltnu, Birru in Baslu, na veliko noč pa še v Solothurnu.

Mašo velikonočne vigilijs smo imeli v BASLU. Ko smo ob velikonočni sveči prižigali svoje in plamen podajali naprej, je Kristusova luč prodirala tudi v naša srca. Na velikonočno nedeljo je bila maša še v SOLOTHURNU in BERNU. Kar smo praznovali, smo tudi izpolnjevali. Po nočnem počitku smo vstali in pohiteli na srečanje z vstalim Kristusom pri mašni daritvi. V nas je plalo novo življenje in gorela so nam srca (prim. Lk 24, 32). Ali bi ne bilo lepo, ko bi bili zmeraj budni, pokonci in pripravljeni iti na pot - k nedeljskemu bogoslužju? S tem bi potrjevali, da veliko noč jemljemo resno.

Obisk sestre smrti

Na veliko noč, 7. aprila 1996, nas je nenadoma zapustil in se preselil v večnost rojak Mirko PAVEC, star 46 let. Živel je v Burgdorfu, umrl pa na domu svoje - z Jožetom Bajtom poročene - sestre Marice v Aarburgu pri Oltnu, kamor je za praznike prišel na obisk. Pogrebno slovo je v sredo, 10. aprila, tam opravil p. Robert Podgoršek (p. Damijan je bil v Ljubljani na provincialnem kapitlju). Pokopali so ga v petek, 12. aprila, na pokopališče v Kranju. Mašo zanj smo opravili 1. maja 1996 v Oltnu, kjer se je na prvi šmarnični dan zbralo toliko ljudi kot ob nedeljah.

Naj počiva v miru in večna luč naj mu sveti, sestri Marici in drugim sorodnikom pa naj velja naše globoko sožalje.

Jan

Lojze Kozar: MATERINA RUTA

"Tega nisem rekel."

"Nisi rekel, si pa mislil. Vse je v redu. Miška, rečem ti le toliko, ne prestopaj meje. Kar se tiče šale na moj račun, ne prestopaj meje."

"Ne bom. Samo to mi še povejte, kje je meja."

"To ti pa pove tvoja zdrava kmečka pamet."

"Kmečka pamet ni kaj posebno v čisljih."

"Pri tistih, ki je nimajo in je ne poznajo. Tebi pa je je Bog dal precejšnjo mero. Samo to je škoda, da je h kmečki pameti pritaknil gosposke roke. Znaš pisati, znaš brati, tudi računati za silo, vsaj v svojo korist, za delo pa ne primeš. Vedno se sprašujem, od česa živiš."

"Poglejte ptice pod nebom..."

"Težko je s teboj, Miška. Ti imaš čisto svojo pamet."

"Pazi! Zelo me ima, da bi ti za vsako sprevračanje božje besede eno primazal. Ti vendar nisi ptič. Ti si človek z razumom. Moral bi sejati, da bi ptice pod nebom imele kaj žeti."

"In kje naj bi sejal? Mi lahko na tem širnem svetu kjerkoli pokažete kos zemlje, pa čeprav majhen kakor kočarjeva ponjava in rečete: Vidiš, Miška, to je tvoje. Orji, sej, da boš imel kaj žeti."

"Saj ne rečem, da bi moral ravno na svojem."

"Ne, za hlapca pa ne grem. Niti k vam ne, čeprav pravijo, da vašemu ni hudega."

"Odkod pa te je pravzaprav zdaj prineslo?"

"Bil sem po vasi naokrog." Hotel je odkrito povedati, da išče obleke za Pejpa, pa se je premislil. Za to je še dovolj časa.

"Iščem neke reči za novo bajto."

"Se ti je stara zrušila?"

"Ne. Pogorela je. Včeraj je treščilo vanjo."

"Ti si siromak! Kaj boš pa zdaj?"

"Menda si bom postavil drugo."

"Kje boš pa vzel les?"

"To ne bo težko, saj stanujem sredi njega."

"Iščem neke reči za novo bajto."

"Da, toda ne svojega. Kar tako menda ne boš sekal?"

"Bom pa žagal."

"Poslušaj, Miška. Navsezadnje to ni taka reč in se meni ne bo poznalo. Sekaj ali žagaj na mojem."

"Prej me bo konec, preden bom les tako daleč znosil."

"To je res. Čuj, dam ti ga zvoziti. Moj hlapec ima dovolj časa za to. Ti samo les poderi in mu ga pomagaj naložiti."

"Bog povrni, gospod župnik. Prav kakor da bi. Toda okrog mene je lesa dovolj in znal si ga bom pripraviti, kjer in kolikor bo treba. Saj ne bom cimpral iz tramov. Dovolj mi je srednje debel lemez. In takih je povsod na pretek."

"Razbojnik, saj ti pravim, da tako ne smeš. To je kraja in opravka boš imel z orožniki."

(Anglija) Slovenska skupnost na cvetno nedeljo po maši v Keighlyju

(Dunaj) V soboto, 30. marca, se je tamburaški orkester Slovenskega pastoralnega centra z Dunaja z zelo dobrim nastopom predstavil v domu Korotan.

"Tako, to je kraja. In takoj me morajo pograbit žandarji. To pa ni bila kraja, da je bila moja njiva, ko sem se vrnil od vojakov, prepisana na drugega? Edino, kar sem imel, so mi vzeli in nihče ni vprašal, po kakšni postavi so to naredili."

"O tem ne vem ničesar. Takrat mene še ni bilo tu. Toda kar tako pa je menda le niso vzeli."

"Kar tako, vam rečem. Radi bi se me otesli, da bi šel drugam in se sploh več ne vrnil v vas. Toda jaz sem se nalašč vrnil. In od takrat jim sedim na vratu. Zagrizel sem se jim v tilnik in jih ne izpustim. In če kdaj kaj vzamem, si samo povrnem nekaj tistega, kar je bilo moje. Tudi nekaj hlovov ne bo poravnalo našega računa."

"Težko je s teboj, Miška. Ti imaš čisto svojo pamet."

"Siromaki imajo vedno svojo pamet. Zato je z njimi težko. In mene imajo za siromaka, čeprav imam vsega. Imam sonce in zrak, časa na pretek, obleke dovolj, seveda tudi po vaši dobroti, hrane mi ne manjka, čeprav je več dni po vrsti kdaj samo kozje mleko. Prostora pa imam toliko, da niti ne vem, kje bi se ustavil. Siromakov in sirot, resničnih sirot pa je mnogo. - Saj res, na spoved boste morali, gospod župnik."

"Kam pa? In zdaj šele mi to poveš?"

"Sem hotel od začetka, pa mi niste dali do besede. Vancarska Lina je hudo bolna. Morda na smrt. Nekdo jo je skoraj ubil, da je spovila. Nora ženska se je tako zbal posledic, da je otroka zažgala. Mrtvega otroka.

To vam pravim zato, ker morda sama ne bo upala tega povedati."

"Križ božji! Lina? Saj pa njenega moža že več kot leto dni ni bilo doma."

"Zato pa."

"Kako zato pa? S kom pa se je spečala, nesrečna ženska? In kako ti to vse tako natanko veš? Da nisi, Miška...?"

"Kar s prstom pokažite name. Tako delajo vsi oblastniki. Če je kaj narobe, je kriv Miška."

"Ne nori! Samo vprašal sem in zareklo se mi je, ko pa vse tako podrobno veš. Pa moram iti takoj?"

"Takoj. Vsaj čimprej. In nikogar ne jemljite s seboj v hišo, da je ne bo konec od strahu."

Župnik se je podvziral, vzel je s seboj sosedovega dečka, pa ga je pustil pred pragom in sam stopil v kuhinjo.

Lina se ga je tako prestrašila, da ni mogla spregovoriti nobene besede, potem pa je jokala in jokala. Čim mehkejši je postajal župnik, bolj so ji tekale solze. Ko sta opravila spoved in je prejela obhajilo, se je umirila.

"Kar s prstom pokažite name. Tako delajo vsi oblastniki. Če je kaj narobe, je kriv Miška."

Bil je že večer, ko se je župnik poslovil in rekel, da ji jutri pošlje svojo gospodinjco, da ji malo pospravi po hiši. Toda Lina je vstala že pred zoro, skrbno počedila vse sledove in rjuhe varno skrila. Ko je zjutraj dobila pomoč, je bilo že vse na novo pogrnjeno.

Na zunaj si je Lina nekako opomogla, v duši pa so nastale velike spremembe. Postala je še bolj odljudna, z nikomer ni govorila in ves čas se je bala vsega na svetu. Ob belem dnevu se je zaklepala v sobo in ždela v kotu, ne da bi mogla, kaj misliti ali kaj storiti. Dom je popolnoma zanemarila. Pajčevina je prekrila okna, ker jih nihče ni odpiral. Včasih tudi po ves dan ni jedla, ker ni imela volje, da bi si kaj pripravila ali vsaj kravo podojila, ki je zaman mukala, včasih zaradi lakote, včasih zaradi trdega vimena.

Naslednjega dne se je Miška s Pejpom in kozo vrnil na pogorišče. Kozar je bila živahnjša kakor včeraj. Bi-

(Stuttgart) Fatima, cilj romanja Slovencev iz Stuttgarta

la je doma in doma si svobodnejši. Miška pa je nekaj meril, hodil okrog pogorišča in govoril sam s seboj. Držal se je nekam imenitno, kar slovesno. Nazadnje je rekel Pejpu:

“Bajto bova razširila, Pejp. Zdaj sva dva in potrebujeva več prostora. Morda bova tudi kaj več imela kakor doslej in treba bo enkrat spraviti. Toda pogorišče je treba najprej očistiti. Jaz moram stopiti nekam po sekiro, saj ne morem lesa s pipcem podirati in ga obdelati. Ti pa ta čas pometi pepel proč. Glavnje pa lahko zmečeš tjale na kup.”

“Kje je pa metla, stric?”

“Saj res, takoj jo naredim. Preden prešteješ do sto, bo že gotova.”

“Saj ne znam šteti do sto.”

“Pa štej do petdeset.”

“Tudi do petdeset ne znam. Znam samo do dvajset, ker imam dvajset prstov.”

“Dvajset prstov je kar dovolj, Pejp. Če so le dovolj dolgi.”

“Na nogah niso dolgi. Saj vaši tudi niso.”

“So pa zato na rokah daljši, da se jih laže kaj prime.”

“Kaj naj se jih prime, stric?”

“Marsikaj. Zdajle recimo kakšna dobra ostra sekira.”

“Pa kako naj se sekira prime prstov? In zakaj morajo biti dolgi?”

“To se tako pravi.”

“Vi vedno pravite: To se tako pravi, to se tako pravi, to se tako pravi.”

Metla je bila gotova. Za Pejpa je bila nekoliko težka in dolga, da jo je moral vzeti pod pazduho. Miška mu je samo še pokazal, kako naj jo drži, da bo laže pometal, potem pa je naglo odšel, ko si je klobuk pomaknil nekoliko bolj na teme.

Ob smreki je bilo prislonjenih kakih pet dolgih suhih borovih polen, ravnih in brez grče, ki se jim je takoj videlo, da se dajo lepo kalati na trske za razsvetljavo. Saj petroleja že nekaj let ni bilo dobiti niti za drag denar. Če ga je vsake tri, štiri mesece nekaj prišlo, ga je takoj zmanjkalo, preden so kmetje sploh zvedeli za to, čeprav je oblast naročila, da ga je treba razdeliti na vsa gospodarstva.

Miška je polena za trske nosil vedno s seboj, ko se je napotil v vas. Z njimi je plačal masti ali skledico moke, ki mu jo je kakšna ženska dala, včasih pa je kakšno stvar z njimi kar zamenjal, ne da bi vprašal lastnika, če na zamenjavo pristane.

Tokrat se je napotil naravnost k županu. Vedel je, da v tem času nikogar ni doma. Samo Tigriš bo lajal in trgal verigo, toda Mišku pasje lajanje nikoli ni šlo do živega.

“Vi vedno pravite: To se tako pravi, to se tako pravi, to se tako pravi.”

Miška je hodil s svojimi bosimi nogami tako tiho, da ga pes ni slišal, čeprav je ležal privezan ob drvarnici. Zbudil se je šele takrat, ko je Miška odložil polena in potegnil sekiro iz panja, v katerega jo je nekdo zavihel s tako silo, da jo je komaj spravil ven.

Tigriš je najprej poskočil, kakor da ga je vzmet poglala kvišku, in parkrat zalajal. Miška je začel nekaj tiho brundati v svojo brado in pes se je takoj umiril in začel mahati z repom. Samo še prijazno mrmranje mu je prihajalo iz gobca, kakor da ga je Miška uročil.

Miška je vtaknil sekiro z ročajem najprej za široke hlače in potegnil srajco izza hlač, da je pokrila železo; pomaknil si je klobuk malo bolj na čelo, v znamenje, da je naloga opravljena. Malo se je še razgledal, potem pa vzel dve poleni nazaj, kakor da se mu zdi cena za sekiro previsoka, in se je počasi napotil proti domu.

Pejp je pravkar končal s pometanjem.

"Ti si pa fant, Pejpa! Pometal si, da bolje ne pomete ni ti pek svoje peč, preden vsadi kruh. Zdaj pa greva podirati. Les mora biti raven, brez grč, borov, ne prem-lad, pa tudi ne predebil. Nič ga ne bova obsekavala ali tesala. Čemu neki. Poglavitno je, da bo bajta lepo cela in naju ne bo mogel kdo skozi špranje vleči za ušesa."

"S čim boste pa podirali, stric?"

"S tole. Ostra je kot britev. Pojdiva, da jo preizkusiva, če se v roki ne obrača."

Šla sta v najbližji gozd in sekira je kar švistala, s toliko močjo jo je stari vihtel v rokah. Kmalu je deset, pet-najst borov ležalo na tleh. Ni jih sproti klestil, zato se je zdelo, kakor da je podrl pol gozda, tako je ležalo vse križem, čeprav se je gozdu komaj poznalo. Miška nič ni gledal na mejo, sekaj je, kjer je naletel na primeren les. Njegovo ni bilo ne to ne ono, kaj bi torej izbiral.

"Se res še po toliko letih ne moreš sprijazniti s tem, da je njiva prodana na dražbi?"

Ko je malo odnehal in je pravkar hotel Pejpu razla-gati, kako je treba klestiti veje, da se les ne začesne, je opazil, da se od spodnje strani bliža župan. Toliko je še utegnil, da je rekel Pejpu:

"Skrj se med veje, Pejpa, in se ne pokaži."

"Si znorel. Miška, da podiraš moj gozd," je župan za-klical že od daleč in hitel po strmini navzgor. Lovil je sapa od naglice in razburjenja in škripci njegove ponošene poročne suknje so mu tolkli ob zamaščene hlače. Nekje je pograbil debelo suho vejo in se je bližal Mišku tako razkačen in odločen, kakor da ga hoče steptati v prah. V brezmejnem srdi sploh ni pomislil na to, da je njegov nasprotnik močnejši in okretnejši od njega.

"Le počasi, počasi, Karol. Ne prenašli se, da ti ne bo žal," je rekel Miška in si klobuk pomaknil nekoliko nazaj na teme s takim grozljivim mirom, da so se žu-panu roke kar same povsile.

"Praviš, da je gozd tvoj. Pa je res tvoj?"

"Kaj se delaš neumnega. Čigav pa naj bi bil?"

(Stuttgart) Ogromna cistercijska opatija v Alcobaci nam je spregovorila o nekdanjem cvetočem meništvu na Portugalskem.

"Čigav, ne vem. Ne vem, čigav je in ni mi treba tega vedeti. Si ga ti sadil, tale gozd, te bore, smreke, breze? Si ga ti zalival, da se drevje ni posušilo? Si mu ti pošil-jal sonce in veter? Ti je morda Gospod Bog kdaj rekel: Karol, glej, tukaj zabij kol in tam zabij kol in še tam in tam. In kar je znotraj kolov, je tvoje. Ti je kdaj rekel to?"

"Ne govori bedarij. Dobro veš, da sem ga kupil in dra-go plačal!"

"Dovol neumen si bil, da si ga kupil, ko si vendar vedel, da je ob gozdu moja bajta in da mi je tale les vedno najbolj pri roki. Če se le malo bolj stegnem, pa imam glavo ali noge že v gozdu. In povem ti, da sem kakor na svojem, pa če je stokrat v zemljiški knjigi vpisan na tvoje ime.

Vidiš tamle skozi med debli mojo njivo? Tudi ta je v zemljiški knjigi vpisana na tvoje ime. Toda tudi moje ime je tam, čeprav prečtano. In moja njivo si tudi kupil, kajne? In kdaj si mi odštél denar in koliko? Kakorkoli napenjam možgane, se ne morem spomni-ti. Njiva je postala tvoja, ne da bi jaz dobil od tebe en sam bakren novčič.

Na njej za leto za letom bujno rase pridelek in množi bogastvo že tako bogatemu županju. Koliko let že, župan? Skušaj se spomniti, kdaj je to bilo. Glej, zdaj sva že stara. Koža je kot borova skorja. Kolena ti kle-cajo že pri majhnem naporu. Postal si krmežljiv in se komaj vidiš podpisati. Postajaš pozabljiv in hodiš z odpetimi hlačami med ljudi, da se ti paglavci režijo, ti pa si še naglušen povrh in tega ne slišiš. Njiva pa ti še vedno leto za letom prinaša sadove.

Se nadaljuje

Portret skakalca Jožeta Šlibarja

Kam so poletele sanje

Bilo je leta 1936, ko je prvi človek na smučeh poletel čez 100 m daleč. To je bil čas, ko je v majhnem kraju na Slovenskem odraščal pobič, ki je kasneje, v poznih mladeniških letih, trajno zaznamoval svoje in ime svoje dežele, kar je ostalo neizbrisno v svetovni zgodovini smučarskih skokov.

Ko je človek prvič preskočil 100 m, sem bil star 2 leti, rosnostvo sem preživel tako, da sem doma pasel piščance. O skakanju ali poletih na smučeh še dolgo nisem sanjal. Nikakor pa ne prej, dokler nisem srečal največjo planiško legendo, Janeza Poldo.

Nekega dne je prišel v Tržič, prav na našo šolo. Bilo je med 1947 in 1949, ko sem drsal šolske klopi v nižji gimnaziji. Poldo nas je obiskal med šolsko uro telovadbe. Govoril nam je o skokih v Planici, o svojih ne navadnih doživetjih na tekmovanjih, kar me je močno prevzelo. Potem sem sanjaril samo še o tem, da moram tudi jaz nekoč poleteti.

Dolgo sem skrival te sanje. Doma oče in mati o skakanju na smučeh nista hotela niti slišati.

Njun pogled na življenje je bil kmečki, preprost in strog. Zame naj bi veljala le pridnost pri poslih na kmetiji in v šoli, vse drugo je bilo odveč in nepotrebno. Toda prišel je čas, ko so se okoliščine zložile meni in mojim sanjam v prid. Leta 1952 se mi je

iztekalo šolanje na nižji gimnaziji v Kranju. Februarja je zapadlo toliko snega, da so morali podaljšati počitnice še za sedem dni. Takrat sem se spoprijateljil s kranjskimi fanti še posebno z Matijem Frankom. Začeli smo se srečevati pri Ilovki, kamor so zahajali bolj drzni smučarji, da se preizkusijo na tamkajšnji petnajstmetrski skakalnici. Tam sem pobral prvo vedenje o tem, kako se skače s smučmi. Leto prej, torej 1951, je Finec Tauno Luiro poletel 139 m in jaz sem štel 17 let svojega življenja.

Pri polnoletnosti nehote začneš razmišljati, zdaj ali nikoli. Čedalje bolj me je vleklo na vrh skakalnice. Volje in poguma ni manjkalo, toda kako naj se kot samouk spustim v globino, kako naj se poženem čez odskočni pomol. Zaradi nadaljnjega šolanja sem se preselil v Ljubljano in pri devetnajstih letih skušal ureničiti svoje sanje v Smučarskem klubu Enotnost v Ljubljani. Zavaljo mojih let kolikor sem jih že imel, so v klubu zmajevali z glavo in me prepričevali, češ da z mano ne bo haska, da naj pozabim na skoke, da naj preženem svoje sanje. Jaz pa sem bil neugnan in trmoglav.

Pri štiriindvajsetih letih sem prvič nastopal v tujini. Bilo je 1958. leta v Reichenfelsu, kjer sem na medklubskem tekmovanju dosegel 2. mesto.

Leto kasneje sem kot član druge ekipe nastopal v Pontedilegno v Italiji, in sicer na znameniti skakalnici Trampolino gigante, kjer je bil 1935. leta dosežen svetovni rekord z 99,5 m. Nimam je v lepem spominu. Na treningu me je ponesla prvič 90 m, drugič celo 95 m, ko pa je šlo zares, pa sem doskočil pri 60 m. Za mene in za ekipo popoln neuspeh. Trener Zoran Zolotar ni mogel skriti razočaranja in takrat me je skoraj odslovil, češ da sem za ta šport prestar in da sem za klub čista potrata. Kljub temu mi je ponudil še eno možnost, in sicer tekmo v Sefeldu v Avstriji. Zavedal sem se, da je to zame zadnja priložnost. Ali pokažem, kaj zmorem, ali pa se pri petindvajsetih letih za vekomaj poslovim od skakanja. Ko sem bil že trdo odločen v sebi, da pokažem, kaj znam, so tekmo v Sefeldu nenadoma odpovedali. Zadnje upanje je v hipu skopnelo. Ko sem v mislih ali mojih globokih

sanjah že potoval domov, se je vodja naše ekipe dr. Tone Dečman odločil, da z izbirnimi skoki vendarle določimo kandidata za skoke v Kulmu.

Skakal sem sproščeno, kakor da gre za poslednji obračun s samim seboj. Po končanih skokih sta vseh pet skakalcev obhajala nelagodje in nestrpnost. Potem je dr. Dečman nekako obotavljaje in zamišljeno stopil predme ter, tako rekoč, kakor sem sam občutil, rekel: "Jože, ti pojdeš v Kulm."

Jožetu se je z vstopnico na veliko skakalnico v Kulmu krepila samozavest. Nenadoma je stopil v veliki svet, v svet zvenečih imen smučarskih poletov. Ker je bil med njimi popoln neznanec, so se novinarji toliko bolj zanimali prav zanj. Fant iz Kovorja pod Dobrčo je v Kulmu prvič preskočil 100 m, domov se je vrnil z osebnim rekordom 113 m in z 9. mestom med močno mednarodno udeležbo.

Po novoletni turneji 1961. leta so v Planici izvedli državno prvenstvo in izbirne skoke za tekmo na velikanki v Oberstdorfu. Na tej skakalnici je pred deseti-mi leti Finec Tauno Luiro poletel nov svetovni rekord 139 m. Jožetove sanje so spet razprle krila.

Teden dni pred tekmo v Oberstdorfu smo skakali v Planici. Po prvi seriji sem se uvrstil med najboljše. Vodstvo tekmovanja se je odločilo, da za drugo serijo poviša nalet, misleč, če je Jože skočil tako daleč, lahko drugi še dlje. Pognali smo se v drugo. Skočil sem daleč, predaleč, da bi se obdržal na nogah. Pri padcu sem si poškodoval gleženj. Bolj pa me je skrbelo, kaj bo s tekmo v Oberstdorfu. Če no-go pokazem zdravniku, jo bom odnesel z mavčno oblogo, sem si rekel. Skušal sem prikriti poškodbo, zato sem v čevlju pod peto postavil penasto gu-mo in

močnejše
zategnil veza-
like, da bi s tem
utrdir boleč gleženj.
Odločil sem se še za dva
skoka, s čimer sem hotel
dokazati, da me poškodba ne

more odvrniti od poletov v Oberstdorfu. Očitno sem bil prepričljiv. Toda noga je v naslednjih dneh še bolj zatekla in gleženj pomodrel.

V Oberstdorf sem tako rekoč prišepal, dr. Tone Dečman pa me je napotil k maserju. Uravnavanje gležnja in utrjevanje je bilo peklensko boleče, vendar je čudežno mojstrstvo maserja po nekaj dneh zelo za-
leglo.

Bil sem nared za polete.

Prvi dan mi je navrgel 129 in 131 m, kar smo obakrat zapisali kot nova državna rekorda. Popoldne prvega dne mi je dr. Dečman omenil, da se je pogovarjal s konstruktorjem skakalnice, ki je bil menda prepričan, da lahko dosežem še večje daljave, če ne bom zamujal pri odskoku.

V noči na petek pred drugo preizkušnjo se mi je globoko zagrizlo v zavest. Po jutranji, tokrat blagodejni masaži, sem odšel na skakalnico. V mislih sem po-doživljal trenutek za pravočasen odziv, za odskok v dolg in zanesljiv polet. Kljub veliki zbranosti in pre-računljivosti sem v prvem poskusu spet zamudil na odskočnem pomolu. Doskočil sem pri 124 m, vendar se je v meni zbistril občutek za pravi trenutek odskoka. Dopovedoval sem si, ni vrag, da ga ne ujamem. Zdaj ali nikoli.

Po naletu sem drsel mirno, v meni pa se je iz metra v meter bolj napenjala struna nevidnega loka.

Na odskočnem pomolu se je sprožila in poletel sem z lahkoto, kakor da me nosi izstreljena pušča.

Nad hrbtiščem sem začutil vzgonski zračni tok, na katerem sem resnično kar plaval.

Pod menoj so bežale mejne črte dolžin, 100, 110, 120, 130, in v zadnjem hipu, pred doskokom, se mi je zdelo, da sem preletel oznako za 140 m.

Zbral sem vse moči in dotedanje izkušnje za lep in zanesljiv pristanek v telemark.

Posrečilo se mi je in hkrati me je obšlo neverjetno zadovoljstvo. Od silnega navdušenja sem v izteku takoj začel zavirati, da bi pač lahko videl, kod in kako bodo odmerili moj polet. Zaradi nepazljivosti sem celo od tega padel, seveda v zaključku kristjanije, us-

tavljanja. Gledalci ob izteku so obnemeli in z menoj vred so nestrpno čakali za uradno razglasitev dolžine za mene vsekakor sanjskega poleta.

To so bile najdaljše sekunde mojega življenja. Meritve so opravili z obeh strani doskoka. Končno je napovedovalec Bruno Moravetz na moje veliko presenečenje v slovenščini razglasil

NOV SVETOVNI REKORD, JOŽE ŠLIBAR, 141m.

Gledalci seveda tega niso razumeli, zato je napovedovalec kmalu sporočilo ponovil še v nemščini. Do tedaj nekajsekundna onemelost se je sprevrgla v nezadržan val navdušenja. Ob vsem tem se mi je od srca odvalilo, končno sem dokazal sebi in vsem, ki niso verjeli vame, da nisem trmoglavil zaman. Navdušenje gledalcev se nikakor ni poglelo, zato so tekovanje ustavili za pol ure.

Medtem so me oblegali novinarji in drugi rojaki, ki so nas prišli spodbujati na tekmo. Nenadoma sem postal lastnina vseh. Od vsega se mi je v najbolj zlahten spomin zarisal dogodek, ko me je v neizmerni gneči neki moški nagovoril, če se lahko fotografira z menoj. Ustregel sem mu.

Naslednje jutro, ko sem odšel na masažo gležnja, pa se je izkazalo, da je bil tisti moški moj čudežni odrešenik, maser, ki mu v bistvu gre zasluga za vse, kar sem dosegel na velikanki v Obersdorfu.

Jože Šlibar je v znamenju svetovnega rekorda dopolnil 27 let. Dosegel je prav tisto, česar ni načrtoval, pač pa predvsem sanjal. Sanje je dosanjal, življenje pa se mu je na tem mejniku razširilo v nove razsežnosti. Dokončal je študij na Fakulteti za gozdarstvo, se poročil, odslužil vojaščino in se v naslednji zimi še enkrat podal v znamenito Planico.

Spet so bili skoki na velikanki. Deset dni pred tekmo sem obležal v postelji z angino in še ne povsem ozdravljen sem krenil pod Ponce.

Prvi dan v petek sem se pomešal med gledalci, drugi dan pa je bila skušnjava prehuda. S prvim poskusom sem bolj lovil pravi občutek za skok, kakor pa da bi samozavestno poletel. Obudil sem spomin na Obersdorf in na takratne podrobnosti v skoku, s katerim sem poletel svetovni rekord. Uštel sem se. Daljša prekinitve v mojem skakanju je pustila močne sledi. Po spominu se ni dalo več varno in zanesljivo skočiti. Po drugem poskusu so mi po odskoku konice smuč

udarile v prsi. Leta nisem več obvladal. Da bi umiril držo, sem se še globlje nagnil k smučem in tedaj je smuč obrnilo navzdol k hrbtišču skakalnice. Nebogljeno sem z glavo padel na trdo hrbtišče skakalnice. Od tistega trenutka se ne spominjam več ničesar. Prebudil sem se šele v bolnišnici. Moj zadnji polet se je končal s hudim pretresom možganov in z zlomljenim palcem na roki. Sreča mi je bila tokrat močno naklonjena. V bolnišnici sem obležal mesec dni in medtem temeljito razmislił o svoji prihodnosti.

Jože Šlibar, rekorder, inženir gozdarstva, se je kmalu zaposlil, za kar se je izšolal, nove sanje pa je našel v družini.

Najpomembnejši dan pa je bil zanj še vedno petek.

Seveda, po tistem nepozabnem dosežku v Obersdorfu, ko sem presegel za celo desetletje nedosegljiv svetovni rekord, sem vprašal svojo mamo, ali sem morda rojen na petek, na moj najljubši dan.

Ne, je rekla. Na žalost, med tednom smo morali delati, zato si se rodil kar na nedeljo.

Prav na dan, ko je morda kdo na planiški velikanki skušal dosanjati svoje sanje, dosanjati nov svetovni rekord. Jože Šlibar je dosegel svojega z neuklonljivim duhom, s srčno vztrajnostjo in s skoraj otroškimi sanjami.

CELOVEC

Leta 1954 je bila pod Križno goro v Celovcu po načrtih arhitekta Oswalda zgrajena stavba, namenjena jugoslovanskemu konzulatu. Do novembra 1992 so v njej vedno poslovali izrecno slovenski konzuli, le varnostniki so prihajali iz drugih republik.

Stavba je bila leta 1988 rekonstruirana, po razpadu Jugoslavije so jo zaprli in sredi leta 1993 dokončno zapečatili.

Sedanji generalni konzul g. Jože Jeraj je konec leta 1992 prišel v Celovec tudi z namenom, da hišo dobi nazaj in v njej odpre slovenski konzulat. A tako lahko ni šlo in vse do letošnjega marca so morali poslovati v 170 m² velikih prostorih na Železniški cesti. Ker pa je republika Avstrija iskala prostore za ambasado v Ljubljani, je bila to priložnost, da se obenem pogajajo tudi za prostore nekdanjega jugoslovanskega konzulata pod Križno goro. Tako je celovski župan Guggenberg razpisal interno ponudbo za najem poslopja in generalni konzul Jeraj ga je res dobil v najem, saj lastnina še vedno ni razdščena.

GORICA

Slovenski delničarji so z dokapitalizacijo ohranili 65-odstotni delež.

Goriško Kmečko banko bo odslej vodil devetčanski popolnoma prenovljen upravni odbor delničarjev: od teh jih bo šest predstavljalo že dosedanje slovenske delničarje, trije pa novega partnerja - banko CAER iz Bologne, ki je kupila 35 odstotkov delniškega paketa. Tako je z zborom delničarjev, prenehala komisarska uprava goriške banke.

Med komisarskim upravljanjem je edina slovenska banka v Gorici zaradi nejasne prihodnosti dodatno izgubljala klientelo. Komisarja sta namreč zelo pomanjkljivo odbveščala odbor, ki je ščitil interese delničarjev. Po razrešitvi prejšnjega upravnega odbora in direktcije - nekateri njeni člani so bili zaradi napak najprej upravno kaznovani - sta komisarja banke dodatno prijavila sodišču 13 članov prejšnjega vodstva in hkrati zahtevala, da vrnejo banki tri milijarde lir. Skupaj je bilo menda v preteklosti odobrenih kar za 17 milijard lir posojil, ki so postala neizterljiva. Poleg tega sta komisarja tik prek iztekom mandata pripeljala za generalnega direktorja banke Tullia Cinciola iz Trsta, pripadnika gibanja "Naprej, Italija!", ki niti ne obvlada slovensčine.

Slovenski delničarji so za nujno dokapitalizacijo Kmečke banke zbrali dodatne 4 milijarde 750 milijonov lir in ohranili 65 odstotkov delniškega paketa. Izvoljeni devetčanski odbor, ki mu bo zagotovo predsedoval odvnetnik Peter Sanzin - ta je že do zdaj vodil odbor delničarjev - bo izvolil petčanski izvršilni odbor. Po novem statutu bosta predsednik in en član zastopala interese slovenskih delničarjev, medtem ko bo predsednik z dvema članoma predstavljal bolonjsko banko. Na občnem zboru so povedali, da ima finančno sanirana Kmečka banka vse možnosti, da se spet hitro utrdi na obmejnem poslovnem trgu.

JESENICE

Tudi na Jesenicah bi se radi znebili imen nekaterih cest, ki spominjajo na preteklost. Tako bo Pot ilegalcev na Javorniku postala Sončna pot, Cesto maršala Tita na Jesenicah naj bi razdelili na Gosposvetsko in Slovensko cesto, Cesta revolucije pa naj bi bila Ob železnici.

Pobudnik za preimenovanje Titove ceste v Gosposvetsko, kot se je imenovala pred drugo svetovno vojno, je bil leta 1992 takratni in današnji jeseniški župan dr. Božidar Brudar, SDS, preimenovanje Poti ilegalcev pa so predlagali tamkajšnji stanovalci. Med obravnavo v svetih krajevnih skupnosti, skozi katere poteka Titova cesta, pa se je pokazalo, da je večina proti spremembi. Tako je bilo tudi na koncu javne obravnave, kjer je bila dana pobuda, da bi del ceste imenovali po Rudolfu Maistru. Za tem je komisija za standardizacijo zemljepisnih imen pri tedanjem izvršnem svetu predlagala, da bi namesto Gosposvetske imeli Alpsko in namesto Maistrove Karavanško cesto, postopek pa je v obdobju tedanje občinske skupščine ostal nedokončan.

V septembru lani pa je občinski svet imenoval komisijo za preimenovanje ulic. Ta predlaga, da bi del Titove ceste, od gimnazije do bolnišnice, preimenovali v Slovensko cesto in del skozi staro mestno jedro v Gosposvetsko cesto, Cesta revolucije pa naj dobi ledinsko ime, in sicer Ob železnici. Medtem ko glede Poti ilegalcev ni nobenega zadržka, bo o drugih dveh po sklepu občinskega sveta organizirana enomesečna javna obravnava.

KANAL OB SOČI

Občinski svet v Kanalu ob Soči je sklenil, da bodo praznik te nove občine posvetili Valentinu Staniču, ki

Nadaljevanje na 42. strani

LOČILA

LJUDSKI PREGOVORI

Besede poveži tako, da boš dobil ljudski pregovor. Poved zaključ s končnimi ločili: 1.) imeti, kratak, laž, noga 2.) dan, hvaliti, ne, noč, pred 3.) nesreča, prijatelj, spoznati, v 4.) kruh, lenuh, ni, za 5.) dež, sijati, sonce, za 6.) daleč, počasi, priti, se 7.) enkrat, led, na, osel, samo 8.) biti, čednost, lep, skromnost.

POVEDI ZAKLJUČI S KONČNIMI LOČILI:

Radovednež neprestano sprašuje kdaj, kje, zakaj in kako Le čevlje sodi naj kopitar Nazaj v planinski raj Kako lepo je biti sam Kako je biti sam O domovina, ti si kakor zdravje Kocka je padla Dolgost življenja našega je kratka Nazaj k naravi Otrok pa vsako jutro zakaj, zakaj, zakaj

POVEDI ZAKLJUČI Z USTREZNIMI KONČNIMI LOČILI:

SREDI TEMNEGA GOZDA: Katera pot vodi k babici - Ne vem - Kako ne veš - Ali si Gozdihrust - Seveda - Torej, povej - Ne morem - Tvoje babice ne poznam - Da ne - Tiste z veliko rdečo ruto - Se je ne spominjaš - Kako le - Ko pa je babic z rdečo ruto toliko - Butec - Odvihrala je - Gozdohrust si je obrisal znoj od umskega napora - Potem se je obrnil za pol čevlja - In - Mljask po prvi smreki

KONČNA LOČILA - KVIZ

Ali črna barva simbolizira strašne in neprijetne stvari - V glavnem;

Kaj pomeni bela lilija - Simbolizira čistost; Nesrečni dan imenujemo tudi - Črni dan; Če kaj piše črno na belem, pomeni - Da trditev drži; Pomeni črna borza nedovoljeno trgovanje - Da; Bravo - Zmagali ste; Tekmovalki se je stemnilo pred očmi - Od veselja je skoraj omedlela

DODAJ MANJKAJOČA LOČILA (HREPENENJE):

Življenje me klofuta, da kar poka - Zakaj - In še enkrat, zakaj - Boli - In vendar ne morem nič - Držim in trpim - Kaj mi je storiti - Ljudje, pomagajte - Nič - Pomoči ni, lepih besed tudi ne - Nihče me ne razume, me noče razumeti - Sam sem in hrepenim - Po svobodi - Po sreči - Po - Misel roma v mladost - Utrne se spomin, tisti o družinski sreči, o toplem domu, o lepi besedi - Srce od bolečine zaječi - Vpije, da v nebo bobni - Zavija in tuli - O groza - Ljudje, dobri in manj dobri - pomagajte - Nikogar ni, nikjer nikogar - Moje srce pa vpije in kriči - Narkoman sem - Baje le kup smeti

KDO JE KDO:

Kdo je pop Duhovnik pravoslavne vere - Ali je imam duhovnik budistične vere Ne Imam je duhovnik muslimanske vere - Torej je bonec duhovnik budistične vere - Da - Protestantskemu ali evangeličanskemu duhovniku pravimo - Pastor - Kaj pa duhovniku judovske vere - Rabin

KONČNA LOČILA V PRIREDJH:

Danes vriskaj in poj, bodi srečen in vesel - Nocoj zavriskaj v lepi svet in utrgaj krasni čarni svet in

praprotnih semen nastrezi in namah pod bukev lezi - Ali se uči ali pa poberi šila in kopita - Dvignite glave, kajti približalo se je vaše odrešenje - Ne sprašuj zakaj, ampak delaj - Prinesi vina, točajka mi, in ne sprašuj zakaj in čemu - Steci, sicer se ti utegne kaj pripetiti - Iz koče je bilo slišati jok in moje sreče se je vprašalo zakaj - Ljudje, ne vpijte, ne sprašujte in ne jočite - Ali boš šla z nami ali pa boš doma, drugam ne boš hodila, sicer-

KONČNA LOČILA V PODREDJH:

Povej mi, kje si hodil, kje si bil - Kje je hodil, ga je zanimalo - Zjutraj, ko vstanem, nikoli ne vem, kje se me drži glava - Zaljubljen sem vate, čeprav ne vem, kdo si in kaj si - Teci, kolikor moreš - Kolikor jezikov znaš, toliko ljudi veljaš - Kadar boš na vojsko šel, pridi mi povedat - Poglej, kdo je prišel - Ne čutiš, da srce utripa in hrepeni - Zakaj me vsak dan sprašuješ z kdo in kaj, ko sam dobro veš, da ti ne bom povedal nič - Radovednost, kdo je v dvorani, ga je privedla pred vrata - Pojdi, kamor te noge neso

REŠITVE:

1.) LJUDSKI PREGOVORI: Laž ima kratke noge. 2.) Ne hvali dneva pred nočjo 3.) V nesreči spoznaš prijatelja. 4.) Za lenuha ni kruha. 5.) Za dežjem posije sonce. 6.) Počasi se daleč pride. 7.) Osel gre samo enkrat na led. 8.) Skromnost je lepa čednost.

KONČNA LOČILA: Radovednež neprestano sprašuje kdaj, kje, zakaj in kako. Le čevlje sodi naj kopitar! Nazaj v planinski raj! Kako lepo je biti sam. Kako je biti sam?

O domovina, ti si kakor zdravjel! Kocka je padla. Dolgost življenja našega je kratka. Nazaj k naravi! Otrok pa vsako jutro zakaj, zakaj, zakaj.

SREDI TEMNEGA GOZDA: Katera pot vodi k babici? - Ne vem. - Kako ne veš? - Ali si Gozdihrust? - Seveda. - Torej, povej! - Ne morem. - Tvoje babice ne poznam. - Da ne? - Tiste z veliko rdečo ruto. - Se je ne spominjaš? - Kako le? - Ko pa je babic z rdečo ruto toliko. - Butecl! - Odvihrala je. - Gozdohrust si je obrisal znoj od umskega napora. - Potem se je obrnil za pol čevlja. - In? - Mljask po prvi smreki.

KVIZ: Ali črna barva simbolizira strašne in neprijetne stvari? V glavnem. - Kaj pomeni bela lilija? Simbolizira čistost. - Nesrečni dan imenujemo tudi? Črni dan. - Če kaj piše črno na belem, pomeni? Da trditev drži. - Pomeni črna borza nedovoljeno trgovanje? Da. - Bravo! Zmagali ste! - Tekmovalki se je stemnilo pred očmi. Od veselja je skoraj omedlela.

HREPENENJE: Življenje me klofuta, da kar poka. Zakaj? In še enkrat, zakaj? Boli. In vendar ne morem nič. Držim in trpim. Kaj mi je storiti? Ljudje, pomagajte! Nič. Pomoči ni, lepih besed tudi ne. Nihče me ne razume, me noče razumeti! Sam sem in hrepenim. Po svobodi. Po sreči. Po... Misel roma v mladost. Utrne se spomin, tisti o družinski sreči, o toplem domu, o lepi besedi... Srce od bolečine zaječi. Vpije, da v nebo bobni. Zavija in tuli. O groza! Ljudje, dobri in manj dobri - pomagajte! Nikogar ni, nikjer nikogar. Moje srce pa vpije in kriči. - Narkoman sem, baje le kup smeti!

KDO JE KDO: Kdo je pop? Duhovnik pravoslavne vere. - Ali je imam duhovnik budistične vere? Ne. Imam je duhovnik muslimanske vere. - Torej je bonec duhovnik budistične vere? Da. - Protestantскому ali evangeličanskemu duhovniku pravimo? Pastor. - Kaj pa duhovniku judovske vere? Rabin.

KONČNA LOČILA V PRIREDJAH: Danes vriskaj in poj, bodi srečen in vesel! - Nocoj zavriskaj v lepi svet in utrgaj krasni čarni svet in praprotnih semen nastrezi in namah pod bukev leži! - Ali se uči ali pa poberi šila in kopital! - Dvignite glave, kajti približalo se je vaše odrešenje! - Ne sprašuj zakaj, ampak delaj! - Prinesi vina, točalka mi, in ne sprašuj zakaj in čemu! - Steci, sicer se ti utegne kaj pripetiti! - Iz koč je bilo slišati jok in moje sreče se je vprašalo zakaj. - Ljudje, ne vpijte, ne sprašujte in ne jočite! - Ali boš šla z nami ali pa boš doma, drugam ne boš hodila, sicer!

KONČNA LOČILA V PODREDJAH: Povej mi, kje si hodil, kje si bil. - Kje je hodil, ga je zanimalo. - Zjutraj, ko vstanem, nikoli ne vem, kje se me drži glava. - Zaljubljen sem vate, čeprav ne vem, kdo si in kaj si. - Teci, kolikor moreš! - Kolikor jezikov znaš, toliko ljudi veljaš. - Kadar boš na vojsko šel, pridi mi povedat. - Poglej, kdo je prišel! - Ne čutiš, da srce utripa in hrepeni. - Zakaj me vsak dan sprašuješ z kdo in kaj, ko sam dobro veš, da ti ne bom povedal nič! - Radovednost, kdo je v dvorani, ga je privedla pred vrata. - Pojdi, kamor te noge neso!

Izražajmo se lepo

ISTOVETITI (SE), ISTOVETEN, ISTOVETNOST - Te izraze smo vzeli iz hrvaščine. Lahko so komu ljubše identificirati (se), identičen, identičnost, imamo pa tudi domača izraza istiti (se), istost, le pridevnik je treba opisati. Izbira posameznih izrazov je potem odvisna od položaja besede v stavku, vsaka ni povsod dobra. Še najlažje nadomeščamo glagol istovetiti (se) s slovenskim istiti (se). Pojma sta si zelo blizu in ju lahko istimo. Tako se je navadil mesta, da se je skoraj istil z njim. Istost stališč do spornega vprašanja jih je pomirila. Ugotavljal je razlike in istosti stvari.

IZBIRATI, IZBIRA in IZBOR - Izbiramo kaj med več predmetov. Tu ni kaj izbirati. Dolgo je izbiral, pa ni nič izbral.

IZBIRA - 1.) dejanje izbiranja, torej izbiranje samo. Postavljen je pred usodno izbiro. V živalskem svetu ne poteka vse po naravni izbiri.

2.) - množina predmetov, izmed katerih naj izbiramo. V trgovini ni bilo skoraj nobene izbire več. To je močno obogatilo izbiro pijač.

IZBOR pa je nasledek izbiranja, tisto, kar je bilo izbrano. Založba bo izdala izbor svetovne proze. Ponujali so mu prelep izbor blaga.

Zaradi površnosti in slabega razločevanja pogosto zamenjamo izbor z izbiro. Nekoč se je precej rabila izpeljanka izbornen v pomenu izvrsten, imeniten, sijajen. Ker je bila umetno narejena, je danes skoraj pozabljena.

Pripravil Milan Kobal

je bil duhovnik, pesnik, tiskar, ljudski prosvetitelj, socialni delavec, publicist, alpinist in še marsikaj. Bil je namreč izredno ustvarjalna osebnost na najrazličnejših področjih in glede tega je lahko še zmeraj vzor našemu narodu.

Valentin Stanič je bil rojen 12. februarja leta 1774 v vasi Bodrež nad Kanalom ter spada med najpomembnejše osebnosti na Goriškem pred letom 1848. Z njim se je začelo kulturno in narodno prebujanje na Goriškem. Umrli je 29. aprila leta 1847 kot stolni kanonik v Gorici, kjer je pred tem ustanovil gluho-nemnico, ki še zmeraj deluje. V okviru občinskega praznika bodo osebnost in delež Valentina Staniča v slovenski zgodovini na Goriškem in tudi na širšem narodnem območju v Kanalu podrobno raziskali, pri čemer bo sodeloval tudi zgodovinar dr. Branko Marušič. Sicer so Valentinu Staniču pred leti postavili spomenik na Glavnem trgu v Kanalu.

LJUBLJANA

Rast maloprodajnih cen oziroma inflacija v aprilu je bila 1,2-odstotna, cene življenjskih potrebščin pa so se povečale celo za 1,4 odstotka. Letošnja inflacija je bila tako v štirih mesecih doslej že kar 4,4-odstotna, kar je precej več, kot bi po napovedih smela biti.

Sicer pa so nekateri ekonomisti tudi že napovedali, da bo padanje inflacije težko ohraniti, saj bi tako lahko dokaj negativno vplivali na večanje gospodarske rasti.

V aprilu se je blago v povprečju podražilo za 1 odstotek, storitve pa za 1,7 odstotka. Med storitvami so se najbolj podražile stanovanjske, in sicer za 5,1 odstotka, med cenami življenjskih potrebščin pa najemnina povprečno za 2,4 in hrana za 2,2 odstotka.

TABOR

V tej krajevni skupnosti so se zvrstile številne prireditve ob krajevnem prazniku. Tako so odprli nov odsek asfaltne ceste Kapla-Pondor v dolžini enega kilometra in imeli osrednjo prireditev ob 100-letnici prepevanja v tem kraju. Na koncertu so sodelovali štirje domači zbori in kot gost mešani pevski zbor Slovenec iz Boršta pri Trstu. Slavnostni govornik je bil Ivan Plaj, svetovalec ministrstva za kulturo, podelili pa so Gallusove značke zaslužnim pevcem, župan Žalca prof. Milan Dobnik pa je društvu v imenu občine podaril nov električni klavir. V Taboru pa so pripravili še tradicionalni Šentjurski sejem s kulturno razstavo.

TOLMIN

V zadnjih desetletjih zdravstvo gornjega Posočja ni bilo deležno večjih naložb, zlasti ne v prepotrebno obnovo zdravstvenih domov oziroma ambulant. Razsveteljivo je dejstvo, da so lani začeli uresničevati projekt, ki predvideva v obdobju treh let več naložb v obnovo dotrajanih zdravstvenih zgradb na tem območju. Lani so v Tolminu že uresničili prvi del naložbe, vredna je bila 46 milijonov tolarjev, ki je sicer v več stopnjah namenjena temeljiti obnovi tolminskega zdravstvenega doma. Urejeni so bili ambulantni prostori v nadstropju zgornje stavbe in zgrajena lastna kotlovnica, s čimer so rešili tudi težavo celotnega ogrevanja sanitarne vode. Pred tem je že bila obnovljena tudi zdravstvena postaja v Breginju, letos pa naj bi začeli obnavljati še domova v Kobaridu in Bovcu.

TRST

Slovenska valuta tolar bo dobila najkasneje v štirinajsetih mesecih vodilno vlogo na mednarodnem valutnem tržišču. Tako je na začetku enotedenskega strokovnega seminarja, izjavil predsednik italijanskega vsedržavnega združenja menjalcev valute Eresto Paolillo. Mladim, ki so jih razne finančne družbe in bančni zavodi poslali na strokovno izpopolnjevanje v Trst, je tudi dejal, da bo Slovenija v kratkem dobila vodilno vlogo v trgovinskih izmenjavah med državami Evropske zveze in vzhodnoevropskimi državami in da bo v tem smislu prehitela tudi Madžarsko.

JURIJEVANJE TRŽAŠKIH SKAVTOV IN SKAVTINJ

Pri Briščah med Sv. Križem in Zgonikom je bilo tradicionalno jurijevanje tržaških skavtov in skavtinj. To je največji skavtski praznik v letu, ki se ga je letos udeležilo okrog 250 skavtov, staršev in prijateljev.

Jurijevanje se je začelo zjutraj z mašo, ki jo je daroval duhovni vodja Tone Bedenčič. Sledil je obred obljub, ki ga je vodil načelnik Teo Kralj. Obljubilo je 18 voliččev in veveric ter 27 članov srednje skavtske veje. Prvič so zaobljubili skavti iz Milj. Prisotne je nagovorila načelnica tržaških skavtinj Martina Grahonja.

Po kosilu so prišli na vrsto orientacijski pohod in razne igre po starostnih skupinah. Jurijevanje se je končalo s sklepnim sporedom ob tabornem ognju s skeči in igrami.

• Dr. Ludovik Strauch, lektor za slovenski jezik, Vam prevede vse vrste listin, strokovne tekste in knjige - iz slovenščine v nemščino in obratno. Tel.: 07621 - 476 - 90, Säckinger Str. 2, D - 79540 Lörrach.

• PREVODI - Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr. 10, tel.: 089 / 22 19 41

• Dragi rojakil! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. - Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). - Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• Za vaše zdravje! Električni masažer z grelnim elementom, magneti, akupresura in akupunktura.

Elektromagnetni valovi povzročajo v telesnem tkivu vibracije, s tem aktivirajo celice ter omogočajo pravičen krvni obtok. Aparat segreva mišice, pripomore k njihovi elastičnosti, bolečine se ublažijo ali prenehajo.

Pomaga pri vseh revmatičnih boleznih, neurargiji, artritisu, migreni, visokem krvnem

pritisku, hladnih nogah in rokah, športnih poklodbah, teniškem poklopcu, masaži lic itd.

CENA: 152 DM s poštnino.

Zahtevajte naš prospekt.

JODE, Schwanthalerstr. 1, D-8000 München 2, Tel. 089/55 50 34.

• Palace hotel je v samem središču Gorice, 1 km od državne meje. Znan je po odlični restavraciji, dnevnim barom, ima veliko konferenčno dvorano za 100 oseb in malo za 40 oseb. Je moderno opremljen hotel s 75 sobami (150 ležišč). V sobah je kopalnica, sušilec za lase, mini bar, telefon, radio in TV. Parkirni prostor je zavarovan.

Palace hotel, Corso Italia, 63, 34170 Gorizia, tel. 0039-481-82166, faks 0039-481-31658. Slovenski gostje imate poseben popust!

• Hotel Emona, II. kat., v zgodovinskem središču Rima. Vse sobe imajo lastno kopalnico, RTV sprejemnike, telefon, mini bar, air condition. Osebe govorijo slovensko in bo poskrbelo za vaše ugodno počutje. Poleg hotela je lasten avto park. Pokličite nas po telefonu 0039-6-7027911 ali 7027827 ali po faksu 7027878. Naš naslov: Hotel Emo-

na, Via Statilia, 23 - 00185 Roma. Slovenski gostje imate poseben popust!

• Naprodaj je vogalna vrstna hiša z nekaj zemlje, 120 m2 stanovanjske površine, okolica Ljubljana - sever. Marija Strukelj - Westerwald str. 4 - 73527 Schwäbisch Gmünd Deutschland.

• V Straži pri Novem mestu prodam dvostanovanjsko hišo, velikosti 200 m2 - voda, elektrika, telefon - zraven je še 140 m2 (hiša v 4. gradbeni fazi). Oba objekta sta na parceli 1.500 m2. Objekta sta ob reki Krki z urejenim obrežjem in možnostjo za kmečki turizem.

Informacije na telefon 068 78 030 ali mobilni 0609 636 920

• Gradbeno parcelo z lokacijsko dokumentacijo in lesenim pomožnim objektom v Želimirju pri Ljubljani prodam najboljšemu ponudniku.

Tel.: 00496206 56882 ali na naslov: Leopold Gaberšek, Sedanstr. 30, D 68623 Lamperttheim.

• Na lepem kraju nad Boštanjem, zaradi bolezni prodam bivalni vikend z urejenim ogrevanjem. Cena po dogovoru. Tel.: 0608 82 850

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 35 DEM. Trikratna objava oglasa stane 90 DEM, celoletna 250 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu. Oglas lahko plačate pri vašem duhovniku ali pa na uredništvu.

"Posodi mi tisočaka."
"Ne boš mi ga vrnil."
"Kako to veš?"
"Ker ti ga ne bom dal."

"Hodite v planine za zabavo, za rekreacijo?"
"Ne, z ženo."

"Mož mi je kupil novo uro."
"Je veliko stala?"
"Najbrž ne, saj je bila navita."

Vsak mesec izročim ženi plačilno kuverto.
Vendar se mi zdi, da bi imela rajši denar.

Neki slavist mi je zaupal, da je bila Primičeva Julija puklasta. Sam Prešeren je zapisal:
"Ti si kriva..."

Življenje iz rok v usta sploh ni slabo.
Zlasti če so roke tuje, usta pa tvoja.

"Krasne zobe imate."
"Po mami."
"Pa so vam bili prav?"

Poznam pravnika in politika, ki nima nikoli miru, tako je iskan. Največkrat ga išče policija.

V našem podjetju smo kot člani družine.
Nerodno je le to, ker v družini plača ni v navadi.

Pred trgovino sta se srečala Tone in Jože.
"Hladno postaja, v trgovino grem, kupil bom plašč," je povedal Jože.

"Če te ne dobijo, kupi še meni enega," je poprosil Tone.

Znanca, ki je brez službe, sem vprašal, kako je preživel praznike. Odvrnil mi je:
"Sit nisem bil, žejen sem bil pa zelo."

Pri ženskah imam blazno srečo. Nobena me ne mara.

Pri nas doma je kot v parlamentu: vsi veliko govore, predlagajo, kritizirajo, naredi pa nihče ničesar.

Malarija res ne more biti težka bolezen, saj jo prenašajo komarji.

ANGLIJA

LONDON SW9 OLS, 62, Offley Road, tel.+ faks 0171 - 735 - 6655, **Stanislav Cikanek**

AVSTRIJA

A-1050 WIEN, Einsiedlergasse 9-11, tel. 1-544 2575, **Anton Štekl**

A-8020 GRAZ, Mariahilferplatz 3, tel. 0316 - 91 31 69 - 37, **p. mag. Janez Žnidar**

A-4053 HAID b. Anselden, Kirchenstraße 1, tel. 07229 - 88 3 56 - 3 (ob petkih popoldne in ob sobotah), **Ludvik Počivavšek**

A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg, Herrengasse 6, tel. 05522 - 73100 in 34850, **Janez Žagar**

A-9800 SPITTAL / Drau, Fridtjof-Nansen-Str. 3

BELGIJA

B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, tel./faks. 089 - 76 22 01

B-6200 CHÂTELINEAU, 10, rue de la Revolution, tel. 071 - 39 73 11, **Kazimir Gaberc**

FRANCIJA

F-92320 CHATILLON, 3, Impasse Hoche, tel. 1-42 - 53 64 43, faks 1-42 53 56 70, **prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin**

Retelj

F-57710 AUMETZ, 9, rue Saint Gorgon, tel. 82 91 85 06, **Anton Dejak**

F-57800 MERLEBACH, 14, rue du 5 Decembre, tel. 87 81 47 82, **Jože Kamin**

F-06300 NICE, 17, rue de Sospel, tel. 93 56 66 01, **Franjo Pavalec**

ITALIJA

SLOVENIK, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884, tel. 06 - 718 47 44, faks 06 - 718 72 82, **msgr. dr. Maksimilijan Jezernik**

MILANO: **msgr. dr. Oskar Simčič**, Corte S. Ilario 7, 34100 Gorizia, tel. 0 418 - 32 123

NEMČIJA

D-10829 BERLIN, Kolonnenstr. 38, tel. 030 - 784 50 66, faks 030 - 788 33 39, **Izidor Pečovnik**, tel. 030 - 788 19 24

D-46149 OBERHAUSEN, Oskarstr. 29, tel. 0208 - 64 09 76, **Janez Pucelj**, tel. + faks 0208 - 644 277, **Stanislav Čeplak**, diakon

D-50674 KÖLN, Moltkestr. 119 - 121, tel. in faks 02 21 - 52 37 77, **Martin Mlakar**

D-60596 FRANKFURT, Holbeinstr. 70, tel. 069 - 63 65 48, **Janez Modic**

D-68159 MANNHEIM, A 4, 2, tel. 06 21 - 28 5 00, **Bogdan Saksida**

D-85055 INGOLSTADT, Feldkirchner Str. 81, tel. 08 41 - 59 0 76, **Stanislav Gajšek**, tel. + faks 0841 - 92 06 95

D-70184 STUTTGART, Staffenbergstr. 64, tel. 07 11 - 23 28 91, faks, 07 11 236 13 31, **Janez Šket**, tel. 07 11 23 28 91

D-72764 REUTLINGEN, Krämerstr. 17, tel. 07 121 - 45 2 58, faks 07121-47227 **Janez Demšar**, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. 0171-5270752

D-86199 AUGSBURG, Klausenberg 7c, tel. 08 21 - 97 9 13, **Joško Bucik**

D-89073 ULM, Olgastraße 137, tel. 07 31 - 27 2 76, **Joško Bucik**, voditelj **dr. Marko Dvorak**

D-80538 MÜNCHEN, Liebigstr. 10, tel. 089 - 22 19 41, **Marjan Bečan**

NIZOZEMSKA

B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, tel./faks. 089 - 76 22 01

ŠVEDSKA

S-411 38 GÖTEBORG, Parkgatan 14, tel.+faks *46 (0)31 711 54 21, **Zvone Podvinski**

ŠVICA

CH-8052 ZÜRICH, Schaffhauser Str. 466, Postfach 771, tel. 01 - 301 31 32, faks 01 - 303 07 88, **p. Robert Podgoršek**, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15

CH-4500 SOLOTHURN, Kapuzinerstr. 18, tel. 065 - 22 71 33, **p. Damijan Frlan**

RAFAELOVA DRUŽBA, 1001 Ljubljana, Poljanska 2 tel. + faks 061-13 32 075, voditelj: **Janez Rihar**, 1120 Ljubljana, Nove Fužine 23, tel. 061 - 454 246, faks 061 - 446 135

